

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
58. (1123.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,0736 ▼
1 amerikai dollár	3,0144 ▼
100 magyar forint	1,5421 ▼

Aktuális

2

Brüsszel bírálja Romániát

Továbbra sem tud felmutatni elég eredményt a korrupció elleni küzdelemben Románia – állapította meg tegnap közzétett országjelentésében az Európai Bizottság. Cătălin Predoiu igazságügyi miniszter úgy vélte, a reform megvalósításában érintett intézmények nem maradtak adósok.

Társadalom

7

Az éhbértől az éhenhalásig

Megsértette a tanügyminiszter a pedagógustársadalmat – állítják a szakszervezetek és a tárcavezető PDL-s párttársai is. Daniel Funeriu úgy vélte, megalapozatlan a tanárok bérkövetelése, mert „egyetlen pedagógus sem halt még éhen Romániában”.

Kultúra

8

Áttáncoltak a sorompókon

Szenvedélyes keresés és egymásra találás, a zene, tánc és a próza eszközével, Kárpát-medencei előadók közreműködésével – ez jellemezte az idén tizenötödik születésnapját ünneplő Égtájak Iroda évnyitó galaestjét hétfőn a budapesti Vígszínházban.

Vezércikk

3

Reformkor

Úgy tűnik, az RMDSZ-miniszter a sarkára állt, és a Boc-kormány végre megtalálta azt a tisztségviselőt, aki nem csupán beszél, hanem át is verekszi a reformokat. Annyi bizonyos, nélkülük nem haladunk a korral. Hanem továbbra is együtt élünk az egész romániai társadalmat fenyegető, a sok beszéd és kevés cselekedet tüneteivel jelentkező kórral. ▶

Székedi Ferenc

Üres az agrár(pénz)tárca

A mezőgazdasági szubvenciók elmaradása ellen tüntettek Bukarestben a gazdák

Tüntetés, esőben. Erdélyi megyékből, többek közt Fehér és Maros megyéből is sok gazda érkezett a fővárosba, a tegnapi tüntetésre. Fotó: Salamon Márton László

„A műtét sikerült, a páciens belehalt” – ezekkel a szavakkal foglalta össze a mezőgazdasági minisztériummal folytatott tegnapi tárgyalás eredményét Niculae Ștefan, az Agrostar elnöke, miután az agrártárca képviselői a pénzügyminisztériumra mutogatva utasították el a követeléseket. Az érdekvédelmi szervezet több száz tiltakozóval vonult az érintett minisztériumok épülete elé, tavalyról elmaradt szubvenciókat követelve. Az Agrostar a pénzügyminiszterrel való egyeztetést követően dönt további tiltakozó megmozdulásokról – melyek akár nyolcezer, állatokkal és traktorokkal „felfegyverkezett” tüntetőt zúdíthatnak a fővárosra. **6. oldal ▶**

RMDSZ: létezik a Székelyföld!

M. Á. Zs.

„Székelyföldi képviselőkként húsz éve küzdünk a parlamentben közösségünk jogos igényeiért. Jelenlétünkkel bizonyítottuk a múltban, és bizonyítjuk ma is, hogy létezőnk az ön engedélye nélkül is” – fogalmazták meg tegnap sajtótájékoztatójukon az RMDSZ Hargita, Kovászna és Maros megyei honatyaí. A magyar képviselők felszólították Victor Pontát, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnökét, hogy – a békés együttélés érdekében – kérjen bocsánatot a régióban élőkől. Mint ismeretes, a legnagyobb ellenzéki párt elnöke a Maroshévízen megtartott hétfői magyarellenés nagygyűlésen kijelentette: számára Székelyföld nem létezik. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Megvédtek a minisztereket

▶ Megvédte a kormánykoalíció azt a két miniszterét, akik ellen a szociáldemokrata és liberális honatyaí egyszerű bizalmatlansági indítványt nyújtottak **3. oldal ▶**

A Cseke Attila (ülve, balra) elleni indítvány is megbukott

Fotó: Agerpres

Letartóztathatják Cătălin Voicut

▶ Alig félórás meghallgatás után 8-5 arányban szavazták meg a felsőház jogi bizottságában, hogy engedélyezik Cătălin Voicu szociáldemokrata párti szenátor mentelmi jogának megvonását. Így már csak a mai plenáris szavazáson múlik, hogy az Országos Korrupcióellenes Ügyosztály (DNA) által befolyással való üzérkedéssel, okirathamisítással és csalással vádolt bukaresti honatyaí előzetes letartóztatásba helyezték. „A médiacirkusz súlyosan érinti kiskorú gyermekeimet és idős szüleimet, ezért arra kérem önöket, vegyék figyelembe, hogy törvénytelen módszerekkel gyűjtöttek ellenem bizonyítékokat” – próbálta – sikertelenül – jobb látásra bírni kollégáit Voicu. **3. oldal ▶**

Röviden

Átállítás a nyári időszámításra

Románia vasárnap, március 28-án hajnalban áll át a télről a nyári időszámításra: három órákor már négy óra lesz, így ez lesz az év legrövidebb napja, mindössze 23 óra. A Román Vasúttársaság bejelentette, 86 vasúti szerelvény fog közlekedni a még téli időszámítás szerinti 3 és 4 óra között, ezek közül 26 rendelkezik hálókocsival. A személyvonatok téli időszámítás szerint indulnak szombat éjjel is vasárnap hajnali 3-ig, aztán a nyári szerint az ismert menetrend alapján. A Moldova Köztársaságra, Magyarországra, Szerbiára, Ukrajnába és Bulgáriába induló vonatok is menetrend szerint közlekednek, mivel az említett országok is ugyanakkor állnak át. Romániában 1979-ben vezették be a félévenkénti átállást, így a nyári hónapok alatt a nap fél öt körül kel, és este nyolc körül nyugszik. Ezzel jobban ki lehet használni a nappali természetes fényt és csökkenteni az éjszakai kivilágítást.

MIÉRT-elnökségi ülés Brüsszelben

A Magyar Ifjúsági Értekezlet elnöksége és Winkler Gyula európai parlamenti képviselő tegnapi brüsszeli találkozójukon megvizsgálták a készülő Európa 2020 stratégia ifjúsági összetevőjét. Winkler üdvözölte a MIÉRT idejű szövevénykezdemenyvezéseit és elmondta, személyesen is azért dolgozott folyamatosan, hogy az RMDSZ, a magyar civilszervezetek és intézmények szövevény iránti elkötelezettsége megmaradjon. „A szövevényra figyelés közös érdek” – hangsúlyozta a képviselő. Az elmúlt évek gyakorlati programjának sikerét értékelve Winkler elmondta, folytatja gyakorlati programját. A programra továbbra is a MIÉRT tagszervezeteinek ajánlásával jelentkezhetnek a pályázó fiatalok.

Obama meggyilkolására szólítottak fel a Twitteren

Az amerikai elnök biztonságáért felelős titkosszolgálat vizsgál két Twitter-üzenetet, amelynek szerzői Barack Obama meggyilkolására szólítottak fel az egészségügyi reformtörvény elfogadása után – tudósított az ABC News hírszolgálat tegnap. Mindkét bejegyzés szerzőjét nyilvánvalóan az egészségügyi törvénytervezet kongresszusi elfogadása dühítette fel. Egyes jobboldali, konzervatív véleményformálók az utóbbi napokban azt hangoztatták, hogy a törvény katasztrófa Amerika számára, Obama, úgy mond, a szocializmus bevezetésén munkálkodik.

Rendezik szlovén-horvát határvitát

Jóváhagyta a szlovén alkotmánybíróság tegnap a szlovén-horvát határvita rendezését célzó megállapodást. A szlovén és a horvát kormányfő novemberben állapodott meg, hogy nemzetközi döntőbíróra bízzák a tengeri határukkal kapcsolatos, 18 éve húzódó vitájuk rendezését. A nézeteltérés miatt az EU-tagállam Szlovénia 2008 decemberétől kezdve tavaly szeptemberig megvétózta a horvát-EU csatlakozási tárgyalások több fejezetének lezárását, és ezzel hátráltatta Horvátország integrációs folyamatát. A szlovén alkotmánybíróság jóváhagyása lehetővé teszi a megállapodás parlamenti ratifikálását, amelyet Zágrábban már megtettek. A vita egy földszávról folyik, arról, hogy Szlovénia biztosítsa magának a szabad tengeri kijáratot.

Beszélés Európaiul? Háromszéken

Kovácsna megyében kerül sor március 27-én az Európai Régiók Gyűlése által kezdeményezett *Beszélés európaiul?* vetélkedő országos döntőjére. A strasbourgi székhelyű intézmény tavaly második alkalommal hirdette meg a versenyt. A verseny Európában három szinten – regionális, országos és európai – zajlik. A Kovácsna megyei regionális verseny tavaly decemberben volt, a győztes a kovácsnai RoManiacs csapat lett, és Háromszék rendezheti az országos döntőt.

Brüsszeli bírálókat

A korrupció elleni küzdelem hiányát teszi szóvá az EB

Hírösszefoglaló

Továbbra sem tud felmutatni elég eredményt a korrupció elleni küzdelemben Románia és Bulgária – állapította meg tegnap közzétett országjelentésében az Európai Bizottság. Az EU-hoz legutóbb – 2007-ben – csatlakozott két országot évente kétszer górcső alá veszi a brüsszeli végrehajtó testület, elsősorban az igazságügy helyzete, a korrupció és a szervezett bűnözés szempontjából. A most ismertett elemzésben Romániáról azt írta a bizottság, hogy nagyobb erőfeszítéseket kell tennie a büntető és a polgári eljárás jog korszerűsítése érdekében. Bulgária ugyanakkor továbbra is adós a korrupció és a szervezett bűnözés területén érzelhető eredményekkel.

„Románia nem volt képes fenntartani a 2009 közepén bevezetett reform lendületét. Az igazságügyi reform területén csak korlátozott eredmények mutathatók fel, miközben nincs érzékelhető javulás az igazságügy helyzetében a humán erőforrásokat illetően” – olvasható a brüsszeli bizottság dokumentumában. Az uniós értékelők felhívták a figyelmet arra, hogy az előző év második felének választási időszaka miatt késést szenvedett a polgári és büntető eljárástörvénykönyv parlamenti megvitatása.

Bulgáriát illetően a bizottság megállapította: az ország az elmúlt fél évben számos olyan fon-

tos kezdeményezést tett, amely reformszándékra utal, e kezdeményezések azonban érdemben csak akkor értékelhetők, ha konkrét eredményekhez vezetnek. A jelentés szerint Bulgáriában az igazságszolgáltatási rendszer továbbra is gyengén teljesít a magas hivatali szinten jelentkező korrupció, illetve a szervezett bűnözés felderítésében, üldözésében és megbüntetésében.

Cătălin Predoiu igazságügyi miniszter a jelentést elemezve kiemelte, 2009-ben a politikai és gazdasági problémák ellenére a reform megvalósításában érintett intézmények nem maradtak adósok az eredményekkel. Predoiu szerint ugyanis a kor-

mány, a parlament és a bírói testület mindent megtett ezen a téren, amit megtehetett. A tárca vezető úgy vélekedett, fontos, hogy a reformért felelős tényezők közös programot dolgozzanak ki. A miniszter hangsúlyozta azt is, hogy a jelentés pozitívan értékeli az Országos Korrupcióellenes Ügyosztály (DNA) és az Országos Feddhetlenségi Ügynökség (ANI) tevékenységét. A jelentés ugyanis pozitívumokat emel ki a Feddhetlenségi Ügynökség kapcsolatában, bár szóvá teszi, hogy az ANI ellenőrző szerve, az Országos Feddhetlenségi Tanács (CNI) hatékonyságát illetően még sok a tennivaló. ◀

Cătălin Predoiu igazságügyi miniszter csak mentegetőzni tudott Fotó: Agerpres

Szekeres Imre: tudtunk a gépekről

MTI

A Magyar Honvédség tudott az izraeli gépek érkezéséről, Magyarország biztonságát nem veszélyeztette a gépek múlt heti berepülése – mondta Szekeres Imre honvédelmi miniszter tegnap Budapesten a parlament honvédelmi és rendészeti bizottságának rendkívüli ülésén. Hónig Péter közlekedési miniszter elismerte, hogy formai hiba történt az engedély kiadásakor. A bizottság fideszes tagjai szerint a magyar kormány törvénytörő módon járt el, mivel hiányzott a titkosszolgálatok hozzájárulása az izraeli gépek belépéséhez, a Fidesz vizsgálatot és büntetőeljárás megindítását követeli, és sürgeti, hogy a miniszterelnök azonnali hatállyal mentse fel a Nemzeti Közlekedési Hatóság teljes vezetését, mérlegelje a közlekedési miniszter felmentését és a honvédelmi miniszter felelősségét.

A honvédelmi miniszter a bizottság előtt megalapozatlanul nevezett minden olyan kijelentést, hogy a honvédség nem tudott a repülőkről vagy nem ellenőrizte volna a légtérrel. A magyar honvédség maradéktalanul ellátta feladatát, tudott az izraeli gépek érkezéséről, folyamatosan ellenőrizte a légtérrel. A gépek a megadott időben és útvonalon repültek – hangoztatta.

A Honvédelmi Minisztérium (HM) szóvivője, Bocskai István múlt csütörtökön azt mondta az

MTI-nek, hogy a tárcának előzetesen semmilyen információja nem volt az izraeli katonai gépek érkezéséről; Szekeres vizsgálatra kérte a kormányfőt. Bocskai István közölte: a miniszter azért kezdeményezi a vizsgálatot, hogy kiderüljön, miként kaphattak engedélyt azok az izraeli katonai repülőgépek, melyek szerdán „megközelítési és átrepülési” feladatokat hajtottak végre a Ferihegyi repülőtéren. A *Magyar Nemzet* csütörtökön azt írta, hogy két, „civil küllemű” felderítőgép repült át szerdán Magyarország fölött, az

izraeli légi- és űrerők két gépe kétszer megközelítette a Ferihegyi repülőteret leszállópályáját Vecsés irányából, majd leszállás nélkül távozott.

Szekeres Imre a keddi bizottsági ülésen elmondta: az izraeli gépek repülését a NATO és az Eurocontrol, az Európai Szervezet a Légiközlekedés Biztonságáért is figyelemmel kísérte. A honvédelmi miniszter kijelentette: Magyarország biztonságát nem veszélyeztette a berepülés. Megjegyezte, az útvonal Törökországot, Bulgáriát, Romániát és Magyar-

Kisebbségi jogok a kisebbségeknek

ÚMSZ

A szlovákiai nemzeti kisebbségek jogállását és védelmét komplex módon szabályozó törvény – kisebbségi törvény – kidolgozását és elfogadását szorgalmazza a Szlovák Köztársaságban élő őshonos kisebbségi népcsoportok. A közép-szlovákiai Ipolnyéken (Vinica) hétfőn és kedden lezajlott tanácskozási Hrubík Bélának, a Csemadok elnökének, a szlovák kormány mellett működő kisebbségi tanács magyar tagjának kezdeményezésére került sor. A kétnapos fórumon a szlovákiai magyarok mellett a ruszinok, az ukránok, a németek, a csehek, és a romák képviseltették magukat. Magyar részről Hrubík mellett Petőcz Kálmán, a Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának szóvivője volt jelen. A törvényi rendezésre váró kérdésköröket összefoglaló és felsoroló közös nyilatkozatot a Szlovákiaiában élő őshonos magyar, ukrán, roma, ruszin, német és cseh nemzeti közösségek kulturális és civil szervezeteinek vezetői látták el kézjegyükkel. Javaslatukat az aláírók megküldik a többi kisebbség képviselőinek és Dusan Caplovicnak, a kormány alelnökének azzal a kéréssel, hogy tüsse a kormány kisebbségi tanácsa ülésének napirendjére, valamint Ivan Gasparovic államfőnek azzal a kéréssel, hogy kezdeményezzen róla szakmai konzultációt saját védelemük érdekében. A tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy szükséges különbséget tenni az őshonos kisebbségek és a bevándorlók között. ◀

A honvédelmi miniszter a parlament honvédelmi és rendészeti bizottsága előtt adott számot a történetéről Fotó: MTI

Apró előrelépés alkotmány-ügyben

ÜMSZ

► A képviselők számának csökkentése és a kétkamarás rendszer megszüntetése kivételével bármiről hajlandóak vagyunk tárgyalni az alkotmányreform kapcsán – jelentette be tegnap Roberta Anastase képviselőházi elnök azt követően, hogy a parlamenti pártok frakcióvezetői „fontos lépést” tettek az alkotmánymódosító bizottság felállításáért. „Megegyeztünk, hogy egyik párt sem utasíthatja vissza a másik párt javaslatát, ami óriási előrelépésnek számít az eddigiekhez képest” – mondta el a házelnök, hozzáfűzve azért, hogy a Demokrata Liberális Párt (PDL) tartani kívánja magát a tavaly novemberi népszavazás eredményéhez. Anastase még elmondta, hogy bár konkrét döntést nem hoztak, „kicsikartak egy félszájjal kimondott ígéretet” arra vonatkozóan, hogy a jövő keddi együttes plenáris ülésen napirendre tűzik az alkotmánymódosító bizottság felállításának kérdését. Az alsóház elnöke szerint huszonegy vagy huszonöt tagú lenne a testület, és egyelőre nem foglalkoztak azzal, hogy független honatyák helyet kapnak-e az alkotmánymódosító szakbizottságban. Călin Popescu-Tăriceanu, a PNL képviselőházi frakcióvezetője azzal egészítette ki Anastasét, hogy jelen állás szerint a pártok összeállítják javaslataikat és azután megvizsgálják, melyek élvezik az alkotmánymódosításhoz szükséges kétharmados többség támogatását. „Mint közismert, az alaptörvény cikkelyeit csak kétharmados többséggel lehet megváltoztatni, ezért a fölösleges viták elkerülése érdekében döntöttünk úgy, hogy a kétharmados szűrőt hamarabb is felállítjuk” – fejtette ki Tăriceanu. ◀

Létezik Székelyföld!

Folytatása a 3. oldalon

Az RMDSZ-es honatyák felhívták a PSD-elnök figyelmét, hogy „a valóság nem tőle függ, az mindörökké megmarad”, és ahogy Erdélyben létezik a Barcaság, a Hátszegvidék, a Mócföld és a többi történelmi román régió, éppen úgy létezik a Székelyföld is. Márton Árpád Kovászna megyei képviselő emlékeztetett: a három megye székely közössége hat szenátort és tíz képviselőt küldött a parlamentbe, de a miniszterelnök-helyettes és két miniszter is onnan származik. Kelemen Hunor művelődésügyi miniszter értetlenségének adott hangot Ponta maroshévi kijelentésével kapcsolatban. „A PSD súlyos vereséget szenvedett Erdélyben. Ennek

oka nem abban keresendő, hogy nem voltak kellőképpen magyarellenesek, hanem sokkal inkább abban, hogy posztkommunista alakulatként él az emberek tudatában” – fejtette ki Kelemen, hozzátéve, Pontának tudnia kellene, hogy magyarellenes diskurzussal Erdélyben nem lehet szavazatokat gyűjteni. „Elvzért a Nagy-Románia Párt (PRM), és elvzért a PSD is. A Demokrata Liberális Párt nem magyarellenességével, hanem modernizációs programjával nyert majdnem Erdélyben” – adott tanácsot Pontának az RMDSZ-es politikus. Kelemen hangsúlyozta, nem érti, hogy „egy fiatal, alig negyvenéves ember” miért érzi szükségét annak, hogy Corneliu Vadim Tudor PRM-elnökkel igazolja magát.

„De ez már nem a mi problémánk, ez a PSD és Victor Ponta gondja” – fűzte hozzá Kelemen.

Mint ismeretes, a maroshévi memorandumot fogadtak el, amely szerint a három megye román lakosságának naponta harcolnia kell „román identitásának megőrzéséért”. Szerintük a Székelyföldön állam alakult állam belül, saját zászlóval, himnusszal, címerrel és hivatalos nyelvvel. Felszólították a hatóságokat, hogy lépjenek fel a szeparatista és revizionista törekvések ellen, és utasítsák el a kisebbségi törvény elfogadását, emellett olyan jogszabály elfogadását sürgetik, amely a román nyelvnek „közigazgatásban használatos egyedüli nyelv státuszt biztosít”. ◀

A Hargita, Kovászna és Maros megyei RMDSZ-es honatyák bocsánatkérést várnak Victor Ponta PSD-elnöktől. Fotó: Agerpres

Megvédték a minisztereket

ÜMSZ

► Az egészségügyi indítvány pusztán politikai indíttatású volt, ezt tartalma is igazolja, és nem a jelenlegi miniszter ellen szól – nyilatkozta Cseke Attila egészségügyi miniszter az ellene benyújtott egyszerű bizalmatlansági indítvány tegnapi vitáján. A tárcavezető szerint a végül 124-95 arányban leszavazott bizalmatlansági indítvány, bár neki címezték, nem neki szól, sokkal inkább elődei munkáját kritizálja. „Csak annyiban tekintem magaménak az indítványt, amennyiben minden kormánytag felelős az előző kormányok által hozott döntésekért, és ezt a felelősséget vállalom” – fogalmazott a miniszter, hozzátéve, a menedzsment hibái mindig hosszú távon vehetőek észre, tehát az egészségügy mostani állapotáért is a korábbi vezetés a felelős. Cseke Attila jogosnak találta, hogy 2008-ban negyven százalékkal emelték az orvosok bérért, mert így is elmarad a külfölditől, viszont szerinte a lépésnek nem volt kellő pénzügyi megalapozása, és így a kórházak tartozásainak végeláthatatlan emelkedéséhez vezetett. Az RMDSZ-es tárcavezető kikérte magának, hogy rajta kérjen számon azokat a fejlesztéseket – kórházépítések, informatizált rendszer, egészségügyi kártya –, amelyeket az előző

években meg lehetett volna valósítani. Megköszönte viszont az alkalmat, hogy a parlament elé tárhatja a minisztérium rövid és közéleti tervei, mint a decentralizáció, kiegészítő pénzforrások felkutatása, a rendszer informatizálása és az egészségügy reformja. Emlékeztetett, hogy beiktatása előtt a bizottsági meghallgatáson azokat a pártok is támogatták, amelyek most indítványt nyújtottak be ellene. Cseke elődje a szociáldemokrata Ion Bazac volt egy évig, előtte pedig az indítványt felolvasó Eugen Nicolăescu volt a Tăriceanu-kabinet egészségügyi minisztere.

Cseke Attila értetlenségét fogalmazta meg a bizalmatlansági indítvány azon részével kapcsolatban, amely azzal vádolta, hogy az „egészségtelen élelmiszerek” közé sorolták a töltött káposztát, a juhtúrót, a miccset és a hamburgert. Hangsúlyozta, hogy a szakárca közvitára bocsátotta ugyan a törvénytervezetet, de egy szót sem ejtett az érintett termékekről vagy az adók növelésének mértékéről, ezért meglepődve tapasztalta, hogy már több ezer munkahely elvesztését prognosztizálták a kezdeményezés életbelépése esetén.

Ugyancsak tegnap utasították el a Mihai Șeitan munkaügyi miniszter ellen benyújtott, egy nappal korábban megvitattott bizalmatlansági indítványt is. ◀

Letartóztathatják Voicut

M. Á. Zs.

► Alig félórás meghallgatás után 8-5 arányban szavazták meg a felsőház jogi bizottságában, hogy engedélyezik Cătălin Voicu szociáldemokrata szenátor mentelmi jogának megvonását. Így már csak a mai plenáris szavazáson múlik, hogy az Országos Korrupcióellenes Ügyosztály (DNA) által befolyással való üzérkedéssel, okirat-hamisítással és csalással vádolt bukaresti honatyát előzetes letartóztatásba helyezik.

A meghallgatási jegyzőkönyvekkel kapcsolatban Toni Greblă, a jogi bizottság szociáldemokrata elnöke kizártnak tartotta, hogy azokat a testület tagjai szivárogtatták volna ki. Állítását azzal támasztotta alá, hogy a hozzájuk eljuttatott DNA-dossziék madzaggal be vannak fűzve, és a sajtóban közölt másolatokon ez nem látszik. „Bizottságunkat aggasztja, hogy az elvileg bizalmas dokumentum részletei kikerültek a sajtóba, de sokkal nagyobb gond ez a nyomozóhatóságok szempontjából. A lapokat azelőtt másolta le valaki, hogy a jogi bizottságnál felnyitottuk volna a lepecsételt csomagot” – magyarázta Greblă. A szociáldemokrata politikus fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a testület nem hivatott Voicu bűnösségéről ítélni, ők csupán a mentelmi jogot vonják meg.

„A médiacirkusz súlyosan érinti kiskorú gyermekeimet és idős szüleimet, ezért arra kérem önöket, vegyék figyelembe, hogy törvénytelen módszerekkel gyűjtöttek ellenem bizonyítékokat” – védekezett Voicu. A PSD-s szenátor szerint a jegyzőkönyvek részletei hiteletlenek, ugyanis kijelentéseit kiemelték a kontextusból és angol nyelvű kifejezéseket „adtak a szájába”, miközben ő nem ismeri ezt a nyelvet.

Rendkívül valószínű, hogy Voicut „kiadják” az ügyészségnek, ugyanis tettét minden parlamenti párt elítélte. A PSD elnöke határozott hangnemben kijelentette, hogy elhatárolódik a párttagságát hétfőn felfüggesztő szenátortól. A PNL is jelezte, a mai plénumban a letartóztatás engedélyezése mellett szavaznak.

Costel Cășuneanu üzletember, a PSD-s szenátor egyik „megrendelője”, aki a DNA-dosszié szerint kétszáz ezer euróval honorálta Voicu erőfeszítéseit egy bírósági ügyben való közbenjárásért, tegnap bejelentette: a nyomozás és a bírósági tárgyalás alatt nem hajlandó semmilyen formában nyilatkozni a sajtónak. „Az igazságot a törvényes úton szolgáltatják, nem a televízióstúdiókban. Úgy vélem, az állampolgárok jogai súlyosan sérülnek a médiában gyakorolt nyomás miatt” – szögezte le Cășuneanu. ◀

Reformkor

Az igazság az, hogy egy ilyen címen már a vezércikkirónak illik eltűnnie. Egészen pontosan azon, hogy kitegye vagy sem a címbe jelzett szóra az ékezetet. Mert mind a kettő találma a mai romániai közállapotokra.

Széki Ferenc Egyrészt a kormányzat mindegyre a reformokról beszél, azaz nap mint nap reformkorban kelünk és ugyanúgy hajtjuk álomra a fejünket, a lakosság jelentős részének pedig a hideg szaladgál a hátán, mert úgy érzi, hogy nem éli túl a madár- és sertésinfluenzáján is súlyosabb betegséget, a reformkört.

Vajon minek köszönhető ez a kettőség? Többek között alighanem annak, hogy a reformokkal kapcsolatos ismereteket nem képesek kellőképpen kommunikálni, és különösen a vizuális médianak a nagy szenációhajhászásban kisebb gondja is nagyobb annál, semmint hogy valamiféle rendszerbe foglalja a tudnivalókat.

Így kezdenek tiltakozni a pedagógusok a tanügyi reform, az új tanügyi törvény ellen, noha az utóbbi húsz esztendőben ez az egyetlen, amely hozzányúl a rendszer alapjaihoz, érinti az iskolaszervezést, a gazdálkodást és a tanterveket is, ráadásul a kisebbségek számára előnyös módon. Az egészségügyben is hasonló a helyzet: valamilyen véget kell már vetni a szüntelen toldás-foldásnak, és úgy kell egymásba illeszteni a rendszer valamennyi összetevőjét, hogy végre-valahára állandó külső beavatkozások nélkül is működjön, ahogyan a régebbi uniós országokban megszokott.

Csak hogy amikor az RMDSZ egészségügyi minisztere valóban komolyan veszi a dolgát, akkor rögtön megkapja az első intést a parlamenti ellenzékétől. „Engem támadnak, amiért nincs meghatározott biztosítási alapcsomag, informatizált rendszer, egészségügyi kártya, rajtam kérnek számon, hogy a rendszer átpolitizált” – válaszolt tegnap Cseke Attila a vádakra, rámutatva, hogy mindezeket az intézkedéseket már régen, legalább az elmúlt négy esztendőben meg kellett volna hozni, hogy már az idétől csupán a decentralizációra, az egészségügyi alapellátás kiterjesztésére és a kiegészítő pénzforrások megkeresésére lehessen fordítani a hangsúlyt.

Cseke egyébként a pénzforrások tekintetében rámutatott, hogy a szegény Romániában, ahol ötmillióan fizetnek be az egészségügyi biztosítási alapba és huszonegymillióan kellene legyenek a haszonélvezői, éppen az indítványt benyújtó liberális elődje volt az, aki két kézzel szórta az eurómilliókat, többek között olyan megvalósíthatósági tanulmányokra, amelyeknek nincsen semmi látszatja, hiszen a beharangozott harminc regionális kórházból még egyetlenegynek sem kezdődött meg az építése.

Úgy tűnik, az RMDSZ-miniszter a sarkára állt, és a Boc-kormány végre megtalálta azt a tisztségviselőt, aki nem csupán beszél, hanem át is verekszi a reformokat. Annyi bizonyos, nélküliük nem haladunk a korrall. Hanem továbbra is együtt élünk az egész romániai társadalmat fenyegető, a sok beszéd és kevés cselekedet tüneteivel jelentkező korrall.

Román lapszemle

Csupán ezer kilométer csatornázást sikerült befejezni Romániában 2009 folyamán, melyből mindössze nyolcvan üzemel. Az országnak 2018-ig harmincezer kilométert kell megépítenie, hogy az unós szinthez felzárkózzon. (Gándul) ► Nukleáris együttműködési megállapodást készít elő Jordánia és Románia. (Adevărul) ► A román oktatási rendszernek még mindig feltáratlan árnyművele a tanárok által elkövetett visszaélések kérdése: testi fenytés, erőszak, csábítás, dührohamok. Ezekre a problémákra pedig nem terjed ki a tanügyi reform. A lelki sérülések veszélyén túl a bántalmazott diákok agresszív felnőttekké válhatnak. (Adevărul)

Voicu-ügy: a korrupció kórtana

Románia – legalábbis Európában – a kevés olyan országok egyike, ahol egy vezető tisztségben lévő politikus két évtizeden át zavartalanul építheti ki saját érdekeit szolgáló bűnhálózatát, valóságos maffiaszervezetét – ebben a „minőségben” pedig az egyik legnagyobb romániai politikai párt, a Szociáldemokrata Párt belügyminiszter-jelöltje lehet.

B.T.

Húsz évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy fény derüljön Cătălin Voicu szociáldemokrata szenátor aknamunkájára, amellyel kompromittáló dossziék megszerzése útján hatalmába akarta keríteni a teljes román igazságszolgáltatást, a vezető politikai köröket, a titkosszolgálatokat, hogy feketelistákat állíthasson össze letartóztatandó politikusokról, élükön a Demokrata Liberális Párt jelenlegi belügyminiszterével, Vasile Blagával.

Húsz év után

Mindezt ráadásul alighanem húsz év után is zavartalanul tovább folytathatta volna, mivel ha a szociáldemokraták nyerik a tavalyi parlamenti és elnökválasztásokat, belügyi tárcavezetőként „törvényesen” is szabad kezet kap. De ténykedésében feltehetően a demokrata liberálisok győzelme sem zavarta volna – hiszen azóta is eltelt egy kis idő –, ha Emil Boc és

csapata nem szenved egymás után kétszer is vereséget a szenátus elnöki székéért folyó csetepatéban. A botrány nagy valószínűséggel csak azért robbant ki, mert ezt a tisztséget éppen szociáldemokrata politikus, Mircea Geoană tölti be, a Voicu-ügy így igencsak hasznos lehet a párt, így közvetve személye lejárásában.

Bukaresti lapforrások megdöbbentő hírt közöltek: Voicu voltaképpen nyomban a húsz évvel ezelőtti decemberi események alkalmával hozzáállt alvilági birodalma kiépítéséhez. A helyzet iróniája az, hogy ebben éppen a „szegény, de becsületes” Ion Iliescu volt elsőként segítségére, holott „védencének” már akkor bíróság elé kellett volna állnia. Mint a Ceaușescu főparancsnoksága alatt álló hadsereg 3. számú gépesített ezredének híradós hadnagya, egységével derekasan kivette részét a forradalom elfojtására tett kísérletben: egybekötött a bukaresti Intercontinental szállónál emelt bariád áttörésében jeleskedett.

Hírek szerint az egyik páncélos csapatállományban ott volt Voicu is.

Pisztollyal a kézben

Nyomban Ceaușescu elmenekülése után az egység is átvált az új hatalom mellé, Voicu pedig nyomban felajánlotta szolgálatait Iliescunak, aki a főügyesség tevékenységének irányításával és Gheorghe Robu főügyész személyes védelmével bízta meg. Szemtanúk szerint már akkor – akárcsak most – rendkívül magabiztos volt: kijelentette, hogy átveszi az intézmény vezetését, a parancsainak ellenszegülőkkel pedig terroristaként végez. Szavai nyomtatékosítására előkapta, és ujjai között megforgatta pisztolyát. A fenyegetés nem volt hatástalan: több katonai ügyész is sietett a kedvében járni, az igazságszolgáltatás fontos tisztségviselőire, ügyészekre, bírakra nézve terhelő dossziékat játszottak a kezére. Voicu már ekkor pontosan tudta, hogy az igazságszolgáltatás mely tagjait szervezte

A maffiahálózat megszervezésével gyanúsított Cătălin Voicu első mentora Ion Iliescu volt

be a Szekuritáté. A főügyességnél teljesített szolgálata idején az egykori politikai rendőrség több tagjának is állást adott, cserében megtudta tőlük, milyen levéltárakban tárolnak további terhelő dossziékat, immár rendőrségi főtisztségviselőkről, vezető politikusokról is.

A „fő kijáró” kapcsolatrendszere

Később, az Őrző-Védő Szolgálathoz áthelyezve került kapcsolatba Florin Costiniu akkori igazságügyi államtitkárral – a Voicu-dossziében hatalmi visszaéléssel vádolt jelenlegi legfelsőbb bírósági osztályvezetővel. Iliescu 1992–1996 közötti államfői mandátuma idején

tábornokká avatta Voicut és embereit, akiket Emil Constantinescu elnöksége idején tartalékállományba helyeztek, hogy Iliescu újbóli hatalomra kerülésekor, 2000 után ismét az Őrző-Védő Szolgálat aktív tisztjei legyenek. Így a titkosszolgálatok valamennyi nemzetbiztonsággal kapcsolatos dokumentuma Voicuhoz került, aki a belügyminisztérium belső védelmi és hírszerző igazgatósága, a román köznyelvben negyedhármass néven elhíresült 0215. számú egység dokumentumaihoz is hozzáférhetett, vagyis mindent megtudhatott a tárca valamennyi emberéről.

Voicu „baráti” köre hihetetlenül kiterjedt, átfogja az igazságszolgáltatás, a rendőr-

ség, az üzleti és a politikai élet, a titkosszolgálatok kulcsfontosságú tisztségeket betöltő munkatársait, önkormányzati vezetőket. Pártja körében emiatt amolyan „fő kijáróként” tartották számon, akinek szolgálatait a szociáldemokraták mellett más politikusok is igénybe vették. A lehallgatott telefonbeszélgetéseiről nyilvánosságra kerül feljegyzések szerint például őhozza fordult a Nemzeti Liberális Párt egykori első alelnöke, Ludovic Orban is autóbalesete ügyében, amikor is egy fiatal lányt ütött el. A nemzeti liberális politikus tagadja ugyan, hogy a baleset napján tárgyalt volna Voicuuval, arról azonban nem szól, hogy beszélt-e vele másnap vagy harmadnap... ◀

Szaporodó pólusok az amerikai politikában

Teadélutánnak indult, politikai mozgalommá nőtte ki magát, sőt azzal „fenyeget”, hogy véget vet a bipoláris amerikai politikának. A Tea Party támogatottsága vésszesen közelít a republikánus pártéhoz, de a legtöbb elemző szerint korai még a kétpártrendszer koszorújára gyűjteni.

MTI/Sz. L.

A Tea Party a harmadik politikai erő az Egyesült Államokban. De az igazi hír talán az, hogy van egy harmadik erő. A Rasmussen Reports közvélemény-kutatásának március 15-én közzétett eredménye szerint a Tea Party a maga 21 százalékkal alig marad el a republikánusok 27 százaléka mögött. Decemberben a mozgalom még megelőzte Amerika nagy múltú konzervatív pártját.

Kettős gyökerek

A Tea Party a két nagy pártból nőtt ki. A mozgalom gyökereit egyrészt arra a konzervatív elégedetlenségre vezetik vissza, amelyet még a republikánus elnök, George W. Bush intézkedései váltottak ki, amikor a recesszióban mentőcsomaggal sietett a baj-

ba jutott bankok, valamint a General Motors és a Chrysler segítségére. Utóbbiakban a Barack Obama vezette demokrata adminisztráció állami részesedést szerzett, és elődjénél is nagyobb szabású kormányzati beavatkozást hajtott végre a pénzügyi szektorban. Noha a közzéadások többsége egyetért azzal, hogy amerikai kormányzati és jegybanki beavatkozás nélkül a recesszió nagy valószínűséggel gazdasági világválsággá súlyosbodott volna, a Tea Party követői azt tartják, hogy az alapító atyák nem gyámkodó államként képzeltek el Amerikát. Az utolsó csepp a pohárban Obama egészségügyi reformjának meghirdetése volt, amely a meggyőződéses konzervatívok szerint egyenesen „szocialista”. A vádat többször a mostani elnök fejéhez vágták a republikánus jelölt támogatói. Utóbbi, John McCain

Nashville, 2009 – az első „teaparti” helyszíne

Fotók: archív

egyébként George W. Bush politikájától is több kérdés tekintetében élesen elzárkózott.

Indul a teaparti

Nem sokkal az új elnök beiktatása után Rick Santelli üzleti szerkesztő a CNBC gazdasági tv-csatornán 2009. február 19-én kifakadt a bajba jutott ingatlanulajdonosok megsegítése ellen. Javasolta, hogy júniusban Chicagóban tartanak teapartit a kormányzati segítségek ellen. A kezdeményezés nevében és lázadó szellemében az 1773-as bostoni teadélutánra utalt, amikor indiánnak maszkírozott

amerikai zendülők a tengerbe szórták az anyaországból, Angliából érkezett tearakományokat. Így tiltakoztak az ellen, hogy az angolok anélkül adóztatják meg gyarmataikat, hogy Londonban parlamenti képviselőt biztosítottak volna számukra. Santelli felhívása nem várt eredményt hozott. Az ötletet a Twitteren felkapta egy konzervatív csoport, majd egy február 20-i konferenciabeszélgetés nyomán február 27-én az ország 48 pontján 35 ezer ember verődött össze. Az április 15-én megtartott második fordulón már 850 helyszínen 1,2 millió ember találkozott.

Rendetlen szervezet

A mozgalomnak mára mintegy 1200 helyi csoportja jött létre, és olyan jelentős, a republikánus pártvezetéstől elfordult konzervatív alapítványok és csoportosulások támogatják, mint a FreedomWorks, az American Majority vagy az Our Country Deserves Better (Hazánk jobbat érdemel). A gépezetnek, amely ennek ellenére túlnyomórészt magánszemélyek adományából tartja fenn magát, mindössze két fizetett országos koordinátora van. Ez meg is látszik a mozgalmon. Az egészségügyi reformcsomag vasárnapi washingtoni szavazásán a Tea Party tiltakozása meglehetősen alkoholszagúra sikeredett a helyszíni tudósítások szerint, az egyik színes bőrű republikánus képviselőt pedig súlyos, rasszista sértésekkel illették.

Rövid élete alatt a Tea Partynak már sikerült végrehajtania egy bravúrt: Massachusetts államban a mozgalom segítségével nyerte el Edward Kennedy megüresedett mandátumát a republikánus Scott Brown. A politikai erő azonban annak ellenére, hogy támogatóinak négyötöde az ellenzéki párt volt vagy jelenlegi tagjai közül kerül ki, elhatárolódik a republikánusoktól, és nem csak a demok-

ratákban látja az ellenfelet. Az időközi választásokra készülve olyan „saját” mérsékeltet kerültek a „teapartizók” célkeresztjébe, mint John McCain volt elnökjelölt. Egykori társa, a 2008-as választás republikánus alelnökjelöltje, Sarah Palin viszont a kedvencek egyike.

Hogyan tovább?

A Tea Party még nem döntötte el, hogy voltaképpen mit is szeretne igazán: átvenni és konzervatív irányba tolni a republikánus párt vezetését, avagy önálló erőként fellépni. Csoportjai helyi szinten döntenek el, hogy támogatják-e valamelyik konzervatív jelöltet vagy saját emberüket indítják el – többnyire a republikánusok, de olykor a demokraták színeiben. A mozgalom erejét így nem könnyű pontosan felmérni. Az elemzők véleménye megoszlik a Tea Party jövőjét illetően. Van olyan szakértő, aki 2012-re várja a mozgalom erejének tetőzését, mások viszont rámutattak, hogy a kétpárti amerikai politikai rendszerben nem volt még olyan harmadik politikai erő, amely hosszú időn át talpon tudott volna maradni. A novemberi előre hozott választások után mindenki okosabb lesz a kérdést illetően. ◀

Lap-top

A nap címe. Mile elhagyott bennünket... nyugodjék békében, *Jurnalul național*.

Magyarázat. Mindössze harmincnégy éves korában elhunyt Mile Cârpenișan temesvári újságíró, tévériporter, talán a legismertebb haditudósító. Koszovóból, Irakból, itt-hon pedig a természeti katasztrófák sújtotta vidékekről számolt be, mindig tárgyilagosan a többrendbéli veszélyek közepette. Halálát súlyos sebfertőzés következtében előállott szívstopp okozta. A *Jurnalul național* joggal tekinti saját halottjának Mile Cârpenișant, a lapon kívül a médiacég tévéadóit, az „Antennákat” tudósította.

Nincs kivel. Sorin Ioniță, a SAR Elemző Intézet vezető munkatársa az *Evenimentul zilei* cikkében riasztó valóságra hívja fel a figyelmet: a 2007–2013-as költségvetési ciklus közepéhez közeledve Romániában az európai uniós pénzek abszorpciós rátája egy-két százalék (!), tehát „nagy a veszély, hogy nevétségessé válunk, nem tudván átvenni, amit Európa a tarisznyánkba tett.” Az ok pedig, akármit mond és csinál a kormány: a felkészültség, a kompetencia súlyos hiánya. Ha pedig azt is megnézzük, hogy hol van a kompetencia, elég világos képet alkothatunk arról, milyen irányba tart a román politika. És már a populizmus sem segít.

Egyelőre ugyanaz mattban. Nehogy elfelejtsük megemlíteni a *Kamikazét*, az *Academia Cațavencu*tól megváló, Mircea Toma vezette független újságírócsoport lapját. Nos, milyen is a *Kamikaze*? Olyan semmilyen. Egy még fáradtabb, még kevésbé bíráló élű *Cațavencu* lett az eredmény. A legérdekesebbek a lapban az olyan sorstársakkal készített interjúk, akik szintén elmentek „anyaszerkesztőségükből” más lapalapítások felé: Cătălin Tolontan (1997, *Sportul românesc – PROSport*); Dan Turturică (2004, *Evenimentul zilei – România liberă*); Cristian Tudor Popescu (2005, *Adevărul – Gândul*). Visszatérünk.

A nap álhíre. Victor Ponta ismét tagadta, hogy kirgiz származású és vízfejű volna, ahogyan harcostársa, Corneliu Vadim Tudor egykor írta róla. Amit viszont a vécék tudora a magyarokról mondott, azt V. P. elhitte.

Minden napra egy mondás

„Régi bűnök hosszú árnyékot vetnek.”
Agatha Christie

A bukás pillanata

Horváth István

Trónvesztettek vacsorája

A hű Cacambo akkor már kijárta a török kapitánynál, aki III. Ahmed szultánt vitte vissza Sztambulba, hogy Candide-ot és Martint is vegye fel a hajójára. Mindketten hajóra szálltak, de előbb még illendően térdet-fejet hajtottak ő szálnalmas felsége előtt. Mondta is útközben Candide Martinnek:

- No lám, együtt vacsoráztunk hat trónjavesztett királlyal, s olyan is volt köztük, akinek alamizsnát kellett adnom. Talán még szerencsétlenebb uralkodók is vannak a földön. Én csak száz juhot vesztettem, s repülök Kunigundám karjaiba. Kedves Martin, hiába, Panglossnak volt igaza, minden jól van, minden jól ezen a legjobb világon.

- Kívánom, hogy úgy legyen - válaszolt egykedvűen Martin.

- De azért - folytatta Candide - mégiscsak furcsa, s nemigen valószínű kalandunk volt Velencében. Sose látta, sose hallotta még senki, hogy hat trónjavesztett király együtt vacsorázzék egy fogadóban.

- Ez se furcsább - mondta Martin -, mint a legtöbb kalandunk. Ma már nem olyan nagy ritkaság, hogy megfosztják trónjuktól a királyokat; az meg csak nem nagy tisztesség, hogy velük együtt vacsoráztunk? Ellenkezőleg, oly csekélység, hogy beszélni sem érdemes róla. Mit számít, kivel vacsoráztunk? Csak a vacsora legyen jó!

Alig volt Candide a hajón, hű szolgálja s jó barátja, Cacambo nyakába ugrott, és így szólt:

- Hát mit csinál Kunigunda? Még most is oly gyönyörű? Szeret-e még engem? Mint szolgál az egészsége? Remélem, vásároltál neki egy palotát Konstantinápolyban?

Voltaire: *Candide* vagy az optimizmus. Fordította: Gyergyai Albert

SZELLEMI DÉZÉS

Hipotézis

Még a végén a szankcióktól most kevésbé vonakodó Oroszország fogja hasonló engedékenységre bírni Pekinget is, bár ez a hipotézisem alkalmasint reálpolitikai szentségtörésnek számíthat. Az amerikai szankciópárti megoldások tükrében, ilyesmi teljesen baráti gesztus lenne annak a Kínának a részéről, amely egyre élesebb hangot használ az USA-val szemben. Nem is tehet másként, hisz diplomáciai nyelvezetének hajlékonysága nem versenyezhet gazdasági flexibilitásával. Az előbbi a múlt rabja, az utóbbi meghaladja mindjárt a saját jövőjét is. Ennek ellenére, úgy tűnik a kínai nemzetgazdaság magában hordoz egy fontos hiányt: túlnyomóan exportorientált, és magáról tesz a belső termelésre. Jelen krízishelyzetben ez az „egy lábón állás” nem biztos, hogy kellő stabilitást ad a nemzetgazdaságnak, hiszen a kínaiaknak is fogyasztóképesnek kell lenniük, s így reális alapja lenne a világgal, gazdasági válsággal szembeni pekingi keménységnek. Itt van a visszacsatolás ahhoz, hogy amennyiben Kína hangvétele elidegeníti a külföldet, és közben gyenge a terheket átvevő belső piac, akkor csökken krízisellenállása is. Így még fontosabb az exportbarát szankcióengedékenységre. Lehet, tehát hogy akaratlanul is az oroszok húzzák ki a kínai szálkát az amerikai talpból, hisz az Irán megbüntetésének orosz vétőmentesítése esetén talán Peking is belesodródik az engedékenységre, s ez nem csak a nagy ellenállók mennyibemenetelét jelenti, de esetleg stoppolhatja a teheráni rezsim halálspirálját is.

Ne feledjük azt sem, hogy akár Moszkvának, akinek drágán eladható nukleáris, vagy hadászati technológiája van (Busehr, és az S300 légvédelmi rendszerek), akár Pekingnek, akinek fontos az iráni kőolaj, érdeke engedékenyebb lenni az amerikai, nyugati szankciók iránt, hiszen egyelőre ezek odázhatnak el egy esetleges háborút.

Kérdés, hogy a megoldásvárók nagy táborának mennyire siethet segítségére az iráni ellenállás, amely esetleg politikai összerobbanás útján végzene a katonai-klerikális diktatúrával. Az összeomlás siettetése nem másodlagos, mert amennyiben a szankciók csak annyit érnek el, hogy a fegyverfejlesztés időt kap és megvalósul, minden a visszajára fordulhat: a rezsim regionális atomhatalmi státushoz, verhetetlen belpolitikai legitimitáshoz jutna. Ez az eredmény azonnal elnémitaná az elégedetlenekeket, nemzeti büszkeséggé változtatva az elszigetelődés miatti nélkülözéseket, önmaguk előtt is árulóvá téve a változtatáspártiakat. Semmi sem állítaná meg már Iránt, amely sokakat magával rántana a közel-keleti lejtőn, amelyen végigsúszna.

Ady András

Erdély idegen szemében

Mi lenne, ha egy idegen felajánlaná nekünk, hogy elkauzolja, bemutatja a szülőföldünket? Nos, velem ez történt!

– Pisti vagyok – mutatkozott be –, Pesti Pisti! Majd a kezembe nyomott egy szép kiállítású könyvet. Borítóján a magyarszovóni templom kapujában idősebb asszonyok állnak, hagyományos öltözetben fiatal leányok érkeznek, s az öregek úgy néznek rájuk, mint akikre éppen áthagyományozták egy teljes élet minden értékét, hozadékát, tapasztalatát.

Felütöm a könyvet, és a Kodály Zoltán idézet mellett – A kultúra nem magától értetődően örökölheto... – ott áll az ajánlás: Ambrus Attilának! Isten hozta az ÉN Erdélyembe! Stephen Spinder.

A Kodak filmgyár városában, Rochesterben született Stephen Spinder, vagy ahogyan Erdélyben bemutatkozik: Pesti Pisti, 1989-ben ismerkedett meg Nagy Zoltánnal, aki Denverbe érkezett, hogy magyar néptáncot tanítson. Magával ragadta a szinkópás ritmus, a

Ambrus Attila

csizmák könnyed csapásolása, az asszonyok porgetésében megmutakozó férfiaság.

Stephen a hatvanas évek gyermekeként, kiszakítva magát a hamis kultúra világából, népzene hallgatott, amerikai néptáncot tanított, akár az amerikai kontinentst is átszelte, hogy találkozhasson barátokkal, ismerős emberekkel. Ezért amikor Nagy Zoltán meghívta, jöjjön el Erdélybe, ahol még eredeti környezetben, a mezősegi, kalotaszegi, széki, gyimesi falvakban ősi funkciójában érheti tetten az évezredek érzéseket és elemeket elgöngyölítő táncot, nem habozott.

Erdélyben azonnal felfedezte ugyanazt az életérzést, amelyet a hatvanas-hetvenes években az Államokban átélt, és bevallja, beleszeretett a Kárpátok ölelésében élő régióba, amint mondja, nem csupán a tánc, a zene nyűgözte le, hanem az erdélyi nép barátsága. 1995-ben házat vásárolt magának Budapesten, éppen azért hogy újra és újra bejárhassa Erdélyt, a földet, amely több rajta átvonuló kultúra hatását vészelte át, s használta fel műveltségének csiszolására, s

amelynek megmaradását ma – mondja meggyőződéssel – a nyugati, tengerentúli (szub)kultúra előnyomulása fenyeget. Stephen bevallja, csodálta Korniss Péter korai művészi felvételeit, aki először a hatvanas években járt zenészekkel és tán-

cosokkal együtt Széken, hogy a népelet eseményeit rögzítse. Tudta azt is, hogy Korniss harminc évvel később ismét Székre látogatott, hogy a társadalmi változásokat és a hagyományok pusztulását dokumentálja. Ő azonban

fényképezőgépeinek a keresőjét a még élő, lélegző népi kultúrára akarta irányítani. Úgy tett, mint aki nem veszi észre a műholdvevő antennákat, a Michael Jackson óriásplakátokat a falusi házak falán. Vagy ha észre is veszi, nem publikálja, nem terjeszti az ezekről készült zsánerképeket. Érdekes, érzelmes utazás Stephen Spinderrel rácsodálkozni Erdély tájaira, népeire, lakóira, hagyományaira. Számomra sem csupán fotódokumentumok. Úgy érzem én, az erdélyi ember, hogy Pesti Pisti barátunk pillanatfelvételei azt a fájdalmat és megdöbbenést is

Pesti Pisti barátunk pillanatfelvételei azt a fájdalmat és megdöbbenést is tükrözik, amellyel e világ visszafordíthatatlan elenyészését érzékeli.

tükrözik, amellyel e világ visszafordíthatatlan elenyészését érzékeli. Érzékeli, azonban nem nyugszik bele. Kiábrázolja azt a reményét is, hogy e világ egyszerűsége, emberisége, élhetősége mégis átmenthető a következő nemzedékek számára.

Magyaralkóról írt soraiban érhető tetten Stephen derűlátó realizmusa: „Találkoztam néhány leánnyal, akik még mindig abban a hagyományos népviseletben járnak, melyet anyáik is hordtak. Egyedülállóan méltóságos tartással és elkötelezettséggel vállalkoznak a hagyományok őrzésére. A fejükön is nagy terhet hordoznak, hiszen a gyöngyös párta – a leányok fejét a szüzesség jelképeként övező pánt – különösen súlyos. Kétnyelvű könyvének végén – szinte azt írtam, az utolsó utáni oldalon – csak angol nyelven festi le, mint imbolyog az Erdélyt átszelő vonat folyosóján egy széki asszony, vállára vetett batyuját úgy cipeli, ahogyan azt nagyanyjától tanulta, a lábán pedig Nike sportcipő utáztat...”

Stephen Spinder a napokban üzent: Budapestről végleg hazaköltözött Rochesterbe.

A batyus, sportcipő utáztatós Erdély pedig imbolyog tovább...

Röviden

Áfakönnyítés

A vállalatoknak nem a számla kibocsátásakor, hanem a pénz beérkezésekor kell kifizetniük az általános forgalmi adót (ÁFA-TVA) – erről döntött tegnapi ülésén a szenátus. Günthner Tibor szenátor felszólalásában elmondta: a kezdeményezés kétélű, hiszen könnyítést jelent majd a cégek számára, viszont fennáll annak a kockázata is, hogy bizonyos pénzüsszegek soha nem folynak be a költségvetésbe, ezáltal kevesebb jut majd közalkalmazotti fizetésekre.

Csökkenő bútorkereslet

Tavaly 30 százalékkal csökkent a háromszéki bútorgyártás, mivel a válság miatt a vásárlók óvatosabban költöttek – jelentette ki Bagoly Miklós bútorgyártó, az Asimcov vállalkozói szövetség elnöke. Az ágazatot sújtja a dömpingáru is, illetve az, hogy megugrott a másodikkézből származó külföldi bútorok iránti kereslet. A válság leküzdésére hozta létre most az Asimcov a Pro Wood nevű fás klasztert, mellyel az iparág érdekérvényesítését javítanák.

Bővülő tartalékok

Takarékosabbak lettek a romániaiak, amióta a gazdasági válság végigsöpört az országon. Ez a lakossági és vállalati tartalékok növekedéséből is látszik, amelyek februárban az előző hónaphoz képest fél százalékkal növekedtek – derül ki a Román Nemzeti Bank közleményéből. A háztartások letétei 61,5 milliárd lejre nőttek, miközben a vállalkozások letétei majdnem elérték az 50 milliárdot.

Munkapiaci projekt

Válságprogramot szervez a krízis okozta munkaerő-piaci zavarok enyhítésére az RMDSZ Temes megyei szervezete. A kezdeményezés célja az új munkaerő felmérése, álláskeresők és munkaadók közötti kapcsolat teremtése és az információnyújtás. A programot Nagy Zoltán, a szövetség munkatársa vezeti, a projektben részt vesz még Marossy Zoltán alprefektus és Daróczi Csaba, a megyei szervezet gazdasági alelnöke is. Az érdeklődőket csütörtökönként 11 és 13 óra között a Magyar Házban várják.

Négymillió munkanélküli

Tavaly több mint négymillió munkavállaló veszítette el állását az Európai Unióban a recesszió miatt – derül ki az Eurostat legfrissebb jelentéséből. Csak az eurózónában több mint 2,7 millió ember kényszerült búcsút mondani a munkának. A nehézségek főként a feldolgozó- és építőipart, a kereskedelmet, valamint a közlekedési és a kommunikációs cégeket érintette.

Üres az agrár (pénz) tárca?

Salamon Márton László,
Szakács Zsuzsanna, Totka László

„Nem kaptuk meg a gázolaj-szubszencióinkat a földünkre. Idén még egy vasat sem kaptunk, január óta várjuk” – panasolja Mihai P. A középkorú férfi sokadmagával a közismert borteremő vidékről, a Fehér megyei Balázsfalva melletti Zsidvéről érkezett Bukarestbe, ahol a parlament előtti, a pénzügyminisztérium épületével szemben levő téren tartott szakszervezeti megmozduláson vett részt tegnap. A mintegy négyszáz tüntető egy másik része a mezőgazdasági tárca épülete előtt skandált kormányellenes jelszavakat.

Szűkös tárca

A tüntetők a tavalyi állami szubszenciók kifizetését kérték, továbbá ötszázalékos hozzáadottérték-adó (TVA-) csökkentést a mezőgazdasági termékekre és a farmereknek járó ötvényszázalékos árkedvezményt gázolajra. Emellett az Európai Bizottságtól (EB) kérték, hogy az állami támogatások rendszere 2010-ben is tovább folytatódjon – mivel máig nincs elfogadott törvény a pénzügyi segítségnyújtás új rendszerére. Kérték továbbá a zöltség- és gyümölcsstermesztő ágazat fenntartására nyújtandó, legfeljebb tizenötezer eurós úgynevezett minimis támogatást, mely az EB ideai ajánlásai között szerepel.

„Ez utóbbi kérdésben farmonként legfeljebb tizenkétezer eurós támogatásban egyeztünk meg, ám állítólag erre sincs jelenleg pénzkeret

– mondta el az *Új Magyar Szónak* Haschi András Péter, a mezőgazdasági minisztérium államtitkára. – Pénzszűke miatt az elmaradt támogatásoknak jelenleg csak a felét tudja fizetni a tárca.”

Egymásra mutogatás

„Egy olyan rendszerrel folytattunk tárgyalásokat, mely tehetetlen és mindent a pénzügyminisztérium nyakába varr” – adott hangot csalogó dottságának Niculae Ștefan, az Agrostar elnöke, miután az agrártárca képviselői ismételen pénzszűkére hivatkozva utasították tárgyalópartnerüket Sebastian Vlădescu miniszterhez.

A gazdák követeléseivel közül csupán a gázolajkedvezményre, illetve a növénytermesztők és állattenyésztők elmaradt szubszencióinak kifizetésére van kilátás a közel-

jövőben, amennyiben a pénzügyminisztérium jóváhagyja a szükséges pénzalapok felszabadítását – fogalmazott a tárgyalásokat követően Adrian Rădulescu államtitkár. „Bár a gázolaj ár-csökkentésére vonatkozó rendelet már a pénzügyminisztérium asztalán van elemzés végett, úgy vélem, csak a második félévben kerülhet alkalmazásra” – nyilatkozta Rădulescu. Elmondása szerint a tárca április végéig törleszteni elmaradásait az állattenyésztők felé – mely már meghaladta a hatszáz millió lejt –, május végéig pedig a területalapú tartozásait rendezné.

A TVA-módosítás szintén a pénzügy hatáskörébe tartozik, az állami támogatások rendszerét pedig az uniós szabályozás bénítja, mely a csatlakozást követő negyedik évben megtiltja az ilyen in-

tézkedéseket – érvelt az agrártárca.

„A minisztérium eddig semmilyen összefüggő stratégiát nem mutatott fel, mely kihozná a mezőgazdaságot a krízishelyzetből. Bár nő az import és a sikkasztás, a román gazdák csődbe mennek, mégsem tesz semmit” – fogalmazott az Agrostar-elnök.

A főváros ostroma

„Gyümölcsöseinket és szőlőinket ebben a helyzetben nem tudjuk művelni. Ha nem születik megoldás, jövő hónapban tízezerrel jövünk Bukarestbe tüntetni, ha kell, megdöntjük a kormányt is” – fogadkozik harciasan a Fehér megyei gazda, Mihai P., aki az Agrostar elnökének, Niculae Ștefannak korábbi bejelentéseire licitált rá, miszerint nyolcezer szakszervezeti tagjuk érkezésére számít-

hat a kormány május első napjaiban – akik mezőgazdasági gépekkel és állataikkal együtt készülnek „megrohmozni” a fővárost.

Marad a hitel

Szubszenciók hiányában az állam hitelfelvételre ösztönözné a gazdákat, melyhez 220 millió eurós garanciavállalást biztosít a Vidékfejlesztési Garanciaalapon (FGCR) keresztül – számolt be korábban a román sajtó. (Ebből az összegből 190 millió eurót mezőgazdasági befektetésekre, harminc milliót pedig kis- és középvállalkozásokra, valamint turizmusfejlesztésre fordítanak.) A sikeres pályázók akár a felvett hitel nyolcvan százalékára is megkaphatják az állami garanciavállalást. A feltétel csupán annyi, hogy a hitel igénylő ne legyen csődhelyzetben, ne legyenek elmaradásai a banki kockázatok központjánál, valamint „ne rendelkezzen anyagi nehézségekkel” – jelentették be korábban a mezőgazdasági minisztérium illetékesei.

„Eddig 990 millió lej elmaradás halmozódott fel tavalyról – a pénzügyi válság tíz-húsz százalékos termeléseszkökhöz vezetni idén” – mutatott rá a szakszervezeti vezető, az utóbbi húsz év egyik legsiralmasabb mezőgazdasági évét jósolva idénre. Amint az Eurostat, valamint az Országos Statisztikai Hivatal felmérései bizonyítják, uniós szinten is sereghajtó Románia: az egy hektárra számolt mezőgazdasági termelésben csupán Bulgáriát előzve meg. ◀

A tegnapi tiltakozók állatokkal és traktorokkal felszerelve térhetnek vissza érdekeiket kiharcolni

Orosz gáz: elfüstölt üzlet

Dollármilliárdok kerülnek Oroszországban a levegőbe amiatt, hogy a kőolajbányászat melléktermékeként keletkező gázt nem hasznosítják, hanem túlnyomást szabályozó fáklyákban elégetik, szennyezve ezáltal a környezetet is.

Gyulay Zoltán

A moszkvai számvevőszék újabbán a folyékony gáz elégetésére irányítja a figyelmét. Az ok: a gázlelőhelyek berendezéséhez tartozó, túlnyomást szabályozó fáklyákat Oroszországban nem csupán rendeltetésüknek megfelelően használják, a robbanásveszély elhárítására. Az olajcégek a kitermelés során kísérőjelenségként fellépő földgáz nagy részét fölöslegesen „elfáklyázzák”, aminek következtében az orosz gazdaság évente 1,3 és 5,7 milliárd dollár (mintegy 3,9-17,5 milliárd lej) közötti veszteség éri. A dolgot tetézi az éghajlat és a környezetre gyakorolt káros hatás.

A jelenség nem új keletű: Oroszország nem csupán a világ harmadik legnagyobb energiafelhasználója, hanem egyúttal a legnagyobb pazarlója is. Az elégetés problémája a belső gázpiac egyedi szerkezetén alapul. Mivel a gázszállítás monopóliumát a félig állami Gazprom élvezi, az olajcégek csak korlátozott mértékben férnek hozzá a gázvezetékhez, és ezért az úgynevezett mellékgázokat kénytelenek elfáklyázni.

A gazdasági növekedés idején a kormányzat kevés figyelmet fordított a problémára. Miután az olajcégek 2008-ban javasolták először, hogy 2012-ig a feltárt mellékgáz legalább 95 százalékát értékesítsék, Vla-

gyimir Putyin miniszterelnök tavaly ezt hivatalosan el is rendelte. A *Vedomosztyi* vezető gazdasági lap azonban kétségeinek adott hangot az intézkedés időben történő teljesítésével kapcsolatban.

A környezetkárosítás konkrét mértékéről mindazonáltal nem áll rendelkezésre megbízható adat, mivel az országban nem vezetnek pontos statisztikát a mellékgáz-kitermelés és elégetése mennyiségéről. A természeti kincsekkel foglalkozó minisztérium 2008-ban 39,6 milliárd köbmétert könyvelt el, az energiaügyi minisztérium szerint az elégetett mennyiség 60,3 milliárdot tett ki, miközben a Világbank azt feltételezi, hogy Oroszország már 2005-ben is 50,2 milliárd köbmétert füstölt el. A *Vedomosztyi* hozzáteszi, hogy az értékesítéshez és fejlesztéshez rendkívül költséges beruházásokra lenne szükség, ami a hat vezető kőolajcégnek 2012-ig mintegy 8,5 milliárd dollárjába kerülne. ◀

Cégalapítók segítése

Kovács Zsolt

A kezdő vállalkozókat támogató inkubátorházak működését törvény kellene hogy szabályozza – ennek megalkotását szorgalmazza az Asimcov nevű Kovászna megyei vállalkozói szövetség. Ez a jogszabály az ipari parkoknak járó adókedvezményekhez hasonló segítséget nyújtana az inkubátorházaknak, amelyek így vállalkozásfejlesztő központokká alakulhatnának. A szervezet működteti az ország egyik elsőként magalkult inkubátorházát, amely több mint harminc kezdő cégnek ad székhelyet és nyújt támogatást a fejlődéséhez.

„Tegnapról magyarországi tanulmányúton vesz részt az ország több inkubátorházának adminisztrátora, illetve a kis- és középvállalkozások ügynökségének képviselői” – mondta Bagoly Miklós, az Asimcov elnöke. Szerinte a szomszédos országban már hálózatba tömörültek ezek a támogató központok, és különböző kedvezményeket is kiharcoltak maguknak. Ezeket a jó példákat

szeretnék a romániai egységekkel is megismertetni, és állami támogatásokat kívánnak szerezni. Az országban jelenleg mintegy nyolcvan vállalkozói inkubátorház működik, amelyek rengeteg projekt indulásához nyújtanak segítséget. A jövőben (másfél éven belül a tervek szerint) például Szatmárnémetiben is létesül 2,2 millió euróbeli egy ilyen központ. A védelemmel élvező cégek sok más mellett jogi tanácsokat is kaphatnának itt, és külön előny számukra, hogy szakmai felkészítésükről is gondoskodnak.

Lapunk korábban beszámolt róla, hogy az induló és a még nagyon zsenge vállalkozásokat segítő inkubátorprogram hét éve indult az országban. Tavaly a *Hivatalos Közlönyben* megjelent adatok szerint az állami költségvetésből kétféle milliárd lejt szánt a kormány új egységek létesítésére és a meglévő fejlesztésére. Ez az összeg még kiegészült egy tízszázalékos hozzájárulással, amelyet a PNUD (az Egyesült Nemzetek Szervezetének Fejlesztési Programja) adott. ◀

Az éhbértől az éhenhalásig

ÚMSZ

► „Még egyetlen tanár sem halt éhen Romániában” – fogalmazott élesen egy hétfő esti tévéműsorban Daniel Funeriu a pedagógusok megapozatlanként értékelt bérkövetelésével kapcsolatban. A tanügyminiszter meghökkenő kijelentése heves reakciókat váltott ki a tanügyi szakszervezetek képviselőiből, és a PD-L tagjaiból is. Annak ellenére, hogy a Boc-kabinet hét elején kompromisszumot ígért a tanügyi érdekvédőknek, újabb tiltakozáshullám vette kezdetét. Hetezer tanügyi alkalmazott (többségében tanítók és tanárok) két órás figyelmeztető sztrájkba léptek tegnap Arad megyében.

Mindenkinek rossz

Az aradi pedagógusokat a Demokrata Tanügyi Szakszervezet szólította sztrájkba. „A megye minden oktatási intézményében leállt a tanítás két órára, a gyerekek

Elszabadultak az indulatok Buzăuban, csendőrök vezették el a türelmüket vesztett pedagógusokat

felügyeletét ugyan megoldottuk, de semmilyen más tevékenységet nem végeznek a pedagógusok” – ismertette a sztrájk menetét Dănuț Ieneșescu, a szakszervezet megyei vezetője. „Közel ezer tanügyi posztot számolhatnak fel Arad megyében egy év alatt, ez felmérhetetlen kiesést jelent” – figyelmeztetett Ieneșescu,

aki szerint több iskolát a megszűnés veszélye fenyeget. Király András, a tanügyminisztérium államtitkára Arad megyei politikusként úgy véli, a jól szervezett tiltakozás mögött a béremelésért folytatott bírósági eljárások állnak. „Arad megyében nagyon sok pedagógus fordult jogorvoslatért az elmaradt béremelésért, és

nyert pert. Ez ösztönzi a helyi tanárokat arra, hogy érdemes tiltakozni” – nyilatkozta lapunknak Király.

Tüntetés atrocitásokkal

Buzău megyében szintén tovább forrnak az indulatok, tegnap több mint hétszáz pedagógus zsúfolódott össze a helyi tanfelügyelőség előtt. A tüntetők azt követelték, hogy a megyei tanügyi vezetés jelenjen meg, és a tömeg előtt számoljon be a leépítésekre és a fizetéscsökkentésre vonatkozó tervekről. Mivel a tanfelügyelőség képviselői nem jelentek meg, többen megröbölték erőszakkal be-

törni az iskolába, néhány tanárt a csendőrség vezetett el a helyszínről. Végül tíz tagból álló küldöttség folytatott tárgyalást a megyei tanügyi vezetéssel. Florina Stoian főtanfelügyelő azonban hajthatatlan maradt, mi több, „megszarolta” a tiltakozókat: aki nem tér vissza a katedrához, az nem kap fizetést a sztrájk idejére – figyelmeztetett az intézményvezető. A szigorú feltétel – úgy tűnik – olaj a tűzre: ma a tervek szerint a megyeközpont utcáit lepi el több száz elégedetlen, és immár sértett pedagógus. A hangulat már tegnap forradalmi volt, a tanfelügyelőség udvarán összegyűlt tanárok folyamatos füttykonzerttel, és bekiabálással adtak hangot felháborodásuknak. „Le a kormányval!”, „Összetartunk!”, „Tolvajok!”, „Boc, Bănescu, jó, hogy ti jól éltek!” – kiabálták a felháborodott Buzău megyei pedagógusok. „Nem hiszem, hogy meghátrálunk, itt a megyében százhatvan iskola maradt zárva a figyelmeztető sztrájk idejére, a tanárok már csak a szolidaritás miatt is összetartanak. Attól számoljon be a leépítésekre és a fizetéscsökkentésre vonatkozó tervekről. Mivel a tanfelügyelőség képviselői nem jelentek meg, többen megröbölték erőszakkal be-

Röviden

Háromnyelvű gyéresiek

Háromnyelvű helységnev-táblát kapott Aranyosgyéres. A felirat elhelyezéséről a román többségű tanács döntött, de a Kolozs megyei prefektúra megtámadta a határozatot, és tavaly júniusban a felperes javára döntött a bíróság. Az alperes élt a fellebbezés jogával, a megyei táblabíróság végleges határozatban mégis jogszerűnek ítélte a tábla elhelyezését.

Kocsmázó temesi diákok

Nagyszabású ellenőrzést hajtott végre a Temes megyei rendőrség, az akció keretében száz iskoláskorú fiatalot tetten különböző bárokban, kocsmákban és kávézóknak tanítási idő alatt. Ha életbe lép az új tanügyi törvény, a lógós diákok szüleit pénzbírsággal büntethetik. Azok, akik nem tudnak fizetni, közmunkában dolgozhatják le gyermekük mulasztását.

Várólista vérvizsgálatra

Nem végeznek ártámogatott véranalízist a következő napokban Kolozs megyében. Az ilyen jellegű elemzésekhez szükséges pénzkeret elfogyott, a betegek várólistára iratkozhatnak, ha továbbra is igénylik a szolgáltatást.

Az oktatási törvényről egyeztetett Kolozsváron az RMDSZ az egyházakkal

Az egyház képviselőivel egyeztettek tegnap Kolozsváron az RMDSZ politikusai a frissen előterjesztett oktatási törvényről. Markó Béla, a Szövetség elnöke a résztvevőknek elmondta: a jogszabálynak elvi különbséget kell teremnie az

egyházi és a magánoktatás között úgy, hogy a törvény garantálja a felekezeti iskolák megmaradását, ugyanakkor tegye lehetővé, hogy ezek a tanintézmények minden szinten és változatos tanrenddel működhessenek.

Dugók nélkül Nagyvárad?

Totka László

► Nagyszabású városrendezési tervre készül a nagyváradi önkormányzat, amely jelentősen befolyásolja a városi, illetve a városon áthaladó forgalomszervezést. A tervek szerint az egyre zsúfoltabb közúti közlekedést a hatóságok körforgalmak beiktatásával tennék szervezettebbé, továbbá új parkolók létesítésével enyhítenének a parkolási gondokon. Az átszervezés mikéntjéről szakértői bizottság dönt, a beruházások ütemezéséről, a változtatások jellegéről a későbbiekben tájékoztatják a lakosságot. A terveket véleményezi az önkormányzat keretén belül működő Műszaki Igazgatóság, a Nagyvárad-i Közszállítási Vállalat, a rendőrség, a Román Közüti Hatóság valamint a Taxisok kamarája. A kezdeményezők abban bíznak, hogy a közeljövőben kiépülő körforgalmak, többszintes keresztesedések és aluljárók az autósok és a gyalogosok számára egyaránt növelni fogják a közlekedés biztonságát. Az akut belvárosi helyhiány miatt szükséges több parkoló kiépítése is, ezek pontos elhelyezéséről a későbbiekben dönt a testület. Európai szabványként Nagyvárad utcáira kikerülnek a nagyfelületű, széles látóteret visszatükröző domború tükrök is. ◀

Bíróságon a szexbotrány

Sipos M. Zoltán

► Tegnap kezdődött el a kolozsvári törvényszéken annak a szexuális visszaélések és bűncselekmények feltáró pernek a tárgyalása, amelyben több, ismert helyi politikus, vállalkozó és egy sportoló is érintett. A gyanú szerint egy Kolozsváron mű-

lekan PNL-s megyei tanácsos is. Korábban az ügyben tanúként kihallgatott Petru Călian képviselő azt nyilatkozta az ügyészségnek, hogy 2005-ben csupán egy esettanulmány miatt fordult meg többször is az említett lokálban. Călian ügye azért is kínos, mert míg a politikus a gyanú szerint a prostituáltak szolgál-

Petru Călian képviselő a vád szerint 250 lejt fizetett a prostiknak

kodó lokálban bordélyházat tartottak fenn a tulajdonosok, az illegálisan foglalkoztatott prostituáltak között több kis-korú is volt. Az eddig nyilvánosságra hozott nyomozati anyag szerint Natalia Streach, a Nana bár tulajdonosa táncoslányként alkalmazta az áldozatokat, majd többüket prostitúcióra kényszerítette. A lokál 2004-től 2006-ig működött zavartalanul, és ez alatt az idő alatt biztos vendégköre alakult ki. Ide járt a helyi elit jelentős része, így Petru Călian és Adrian Gurzau kolozsvári PD-L párti képviselők és Mihai Szep-

latatásait élvezte, a prostitúció tiltásával kapcsolatos rendelet előkészítésén is dolgozott. A képviselő azt állítja, „terepgyakorlaton” volt a lokál vendégeként. A nyomozásban előrelépés, hogy több, a lokálban dolgozó lány valómást tett. Az áldozatok egyebek mellett beismerték, több alkalommal is elkísérték az említett politikust „szakmai útra” Bukarestbe és Nagyváradra is. Bár Călian azt állítja, politikai hadjárat folyik ellene, az ügyben eljáró hatóság abban reménykedik: precedenst teremtenek a prostitúció elleni harcban. ◀

HIRDETÉS

Az országgyűlési képviselők 2010. évi választása Tájékoztató a választójog-sultak köréről és a külképviselési névjegyzékbe történő felvétel szabályairól, a határidőkről és a jogorvoslati lehetőségekről

Az országgyűlési képviselők megválasztásának szabályait az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1989. évi XXXIV. törvény és a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény tartalmazzák. Az általános országgyűlési választások során a külföldön tartózkodó választópolgárok a Magyar Köztársaság nagykövetségein és főkonzulátusain gyakorolhatják választójogukat.

A szavazás ideje

Az országgyűlési képviselők 2010. évi általános választásának első fordulóját a magyarországi szavazókörökben 2010. április 11-én, második fordulóját 2010. április 25-én kerül lebonyolításra.

A külképviseléseken a választás első fordulóját a magyarországi szavazás napját megelőző 7. napon, azaz 2010. április 4-én kerül megtartásra. Ettől eltérően az amerikai kontinensen található külképviselések, melyek esetében a szavazást a magyarországi szavazást megelőző 8. napon, azaz 2010. április 3-án kell megtartani.

A választás második fordulóját a külképviseléseken a magyarországi szavazás napján, tehát 2010. április 25-én történik. Az amerikai kontinensen található külképviseléseken ekkor is egy nappal korábban szavazhatnak a választópolgárok, tehát 2010. április 24-én.

Ki szavazhat a külképviseléseken?

A külképviseléseken a nagykorú, a Magyar Köztársaságban bejelentett lakóhellyel rendelkező, a magyarországi lakóhelye szerinti választói névjegyzéken szereplő magyar állampolgár szavazhat, aki a szavazás időpontjában külföldön tartózkodik. Ezen túlmenően a külképviseléseken való szavazás feltétele, hogy a magyarországi lakóhely szerinti helyi választási iroda vezetője (a település jegyzője) a választópolgárt – kérésére – a külképviselési névjegyzékbe felvegye.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a választójog-sultságot az érvényes magyar útlevél, személyi igazolvány, magyarországi ingatlanulajdon, illetőleg a bejelentett (ideiglenes) tartózkodási hely önmagában nem alapozza meg, annak Alkotmány szerinti feltétele, hogy olyan lakóhelye legyen Magyarországon, ahol életvitelszerűen tartózkodik.

Hogyan lehet kérni a külképviselési névjegyzékbe való felvételt?

A külképviselési névjegyzékbe való felvétel iránti kérelmet a magyarországi lakóhely szerinti helyi választási iroda vezetőjéhez személyesen, meghatalmazott útján vagy postai úton ajánlott levélben kell eljuttatni.

A kérelmet az erre rendszeresített nyomtatvány kitöltésével lehet benyújtani. A kérelemben meg kell jelölni, hogy a választópolgár a választás melyik fordulójában kíván a külképviseléseken szavazni. Annak a választópolgárnak, aki a választás mindkét fordulóján külföldön kíván szavazni, nem kell az egyes fordulókra külön-külön nyomtatványt kitöltenie, hanem egy nyomtatványon is jelezheti szavazási szándékát.

A nyomtatvány beszerezhető a külképviseléseken és a választási irodákban, továbbá letölthető a www.valasztas.hu internetes címen.

Meddig kell a kérelmet benyújtani?

A kérelem benyújtásának határideje – bármelyik fordulóban akar a választópolgár külföldön szavazni – egységes, azaz a kérelmet személyesen vagy meghatalmazott útján legkésőbb 2010. március 19-én 16.00 óráig kell benyújtani a választópolgár lakóhelye szerinti jegyzőhöz. Ajánlott levél esetében a levélnek szintén eddig az időpontig kell megérkeznie. Ezen határidő jogvesztő, ezért javasoljuk, hogy az ajánlott levél a helyi postai viszonyok figyelembevételével, kellő időben kerüljön feladásra.

A kérelem elbírálása

Ha a kérelem teljesítésének nincsen akadálya, a jegyző a választópolgárt haladéktalanul felveszi a külképviselési névjegyzékbe, egyidejűleg törli a lakóhelye szerinti választói névjegyzékből.

A külképviselési névjegyzékbe vétel elutasításával kapcsolatos jogorvoslat

A jegyző döntésével szemben a választópolgár az értesítés kézhezvételétől számított 3 napon belül a döntést hozó jegyzőhöz kifogást nyújthat be. A kifogásról a jegyző legkésőbb a beérkezést követő napon dönt.

Országos Választási Iroda

▶ Röviden

Brüsszeli konferencia az évfordulóra

Az Európa Kulturális Fővárosai (EKF) kezdeményezés 25. évfordulóját ünnepli az Európai Unió – írja az *MTI*. Az Európai Bizottság Brüsszelben konferenciával és kiállításal ünnepli meg az évfordulót. A konferencia középpontjában a tapasztalatcsere, a helyes gyakorlatok megosztása valamint a kezdeményezés 1985-ös beindítása óta elért eredmények értékelése áll. A programot a néhai Melina Mercouri, egykoron ünneplő színésznő, Görögország volt kulturális minisztere álmódta meg francia kollégájával, Jack Langgal együtt. Idén Essen, a Ruhr-vidék képviselőjében (Németország), Pécs (Magyarország) és Isztambul (Törökország) Európa kulturális fővárosai.

Dunán a szatmári
Három nővér

Nemhiába dicséri a szakma és szereti a közönség Csehov *Három nővér*ének szatmárnémeti előadását, amelyet Keresztes Attila, a Harag György Társulat fiatal igazgató-rendezője állított színpadra. Az ilyenkor szokásos egyeztetések után hétfőn megjelent a Szamos-parti városban a *Duna Tv* forgatócsoportja, és kedd déle a „retusokkal” kiegészítve is felvette az előadást. Értesítéseink szerint a filmet májusban láthatják a tévézők.

Turnéra indulnak az udvarhelyiek

Az idei évad két előadásával: F. G. Lorca: Bernarda Alba háza és Matei Vișniec: *És a csellóval mi legyen?* drámákkal vendégszerepel Magyarországon a székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház március 25-e és 30-a között. A vendéglőadásokra a Magyar Oktatási és Kulturális Minisztérium az Új tudás – műveltséget mindenkinek program pályázati kiírása adta a lehetőséget, tudtuk meg a színház közleményéből. A turné ideje alatt a Lorca darabot kétszer adják elő: március 26-án a törökbálinti Munkácsy Mihály Művelődési Házban, illetve március 29-én az Erzsébetligeti Színházban. Matei Vișniec: *És a csellóval mi legyen?* drámája március 28-án, Szolnokon, a Szigligeti Színházban kerül bemutatásra.

EMKE-díj a Tomcsa Sándor Színházban

Az Erdélyi Magyar Köz-művelődési Egyesület által idén kiosztott díjak közül a Tomcsa Sándor Színház kapja a Bánffy Miklós-díjat. Ezt ünnepélyes keretek között, az alkalomhoz illő gála keretében adják majd át, az egyesület 125 éves évfordulóján a kolozsvári Állami Magyar Operában, április 17-én.

Áttáncolták a sorompókat

Szenvedélyes keresés és egymásra találás, a zene, tánc és a próza eszközzel, kárpát-medencei előadók közreműködésével. Ez jellemezte az idén tizenötödik születésnapját ünneplő Égtájak Iroda évnyitó gálaestjét hétfőn a budapesti Vígszínházban.

Kánya Gyöngyvér, Budapest

▶ Egy szoknya libben a jobb sarokban, egy csizma koppan a bal sarokban, előttünk hegedős, utánunk a tömeg, lassan haladunk, utunkat állja egy sorompó, kéri a belépőjegyünket. Ezzel a színes-zajos kavalkáddal találkozhatott az a művészetkedvelő, aki hétfőn este a budapesti Égtájak Iroda gálaestjén járt. A programot befogadó Vígszínház zsúfolásig megtelt, még a zenekari árkot is fel kellett tölteni székekkel. A színház előtti lépcsőn is hömpölygött a tömeg, az eldugott sarkokban, lépcsőfordulóknál és a galérián pedig csillogó szemű, de mégis nagyon koncentrált fiatalok készültek fellépésükre. Majd megszólalt az előadást jelző csengő, hívott a harangszó, megérkeztek az illusztris vendégek is – Gémesi Ferenc kisebbség- és nemzetpolitikai szakállamtitkár, Szabó Vil-

mos külügyi államtitkár –, majd Rubovszky Rita, az Égtájak Irodát működtető Hungarofest Kft. ügyvezető igazgatója köszöntötte a több, mint ötszáz vendéget. „Mikor bejöttünk az ajtón, átmentünk egy sorompón. Sokan így tettek akkor is, mikor átlépték az országhatárt. Mindenki, aki ma itt van: a néptáncos, a népzene-sz, az író, költő, a színművész, mindnyájan hivatásunknak érezzük, hogy döntőességük ezeket a sorompókat. Vannak azonban valakik, az Égtájak Iroda vezetője, Goldschmied József és munkatársai, akik már tizenöt éve nap mint nap ezért a célért munkálkodnak és élnek” – fogalmazott Rubovszky Rita, majd újtárra engedett egy jókívánságot a sorompók nélküli világról.

Az idei évnyitó gálaest a magyarság hagyományából építkezett. A *Kinek szíve merre vezet* című műsor ihlető motívuma a szenvedé-

A „Kinek szíve merre vezet” című műsor ihlető motívuma a szenvedélyes keresés és egymásra találás volt

lyes keresés és egymásra találás volt: a Vajdaságból, Horvátországból, Kárpátaljáról, Felvidékről, Muravidékről és Erdélyből érkezett táncosok, zenészek és színészek fizikai, műfaji és szellemi határokat átlépve keresték a közös próbát, hiszen különböző régiókból érkezett táncosokkal dolgoztunk

együtt” – avatta be lapunkat a részletekbe Antal Orsolya, a csíkszeredai Köpice Néptáncosport tagja. Mivel az ideji műsor erős erdélyi alpanyagból építkezett, a Köpice mellett, a balánbányai Ördögboroda és a csíkszentdemokosi Eleve-nek Néptáncgyűttes is meghívást kapott, valamint két-két pár érkezett a nagyváradi Csillagocskák, a kolozsvári Szarkaláb és a szamosújvári Kaláka Néptáncgyűttesekből is. Természetesen a próza sem

maradhatott el, öt színész, köztük a hófehér ruhába öltözött Kicsid Gizella és a Sláger paródiát szavaló Nemes Levente (Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház) is táncra perdültek a színpadon. Az ezúttal „eredeti foglalkozásához” visszatérő, költői minőségében megjelent Markó Béla RMDSZ-elnök azonban komoly maradt, nem úgy a vendégsereg, akiket az előadás után finom falatokkal és táncszállal bírtak maradásra. ◀

Ősbemutató a színház világnapján

Egy nemzetközi csapat együttműködésének eredményeként jött létre a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház legújabb előadása. A *Napút a cédrus árnyékában* című darab bemutatóját szombaton, március 27-én, a színház világnapján tűzték műsorra.

Csibi Márta

▶ Vajdasági író, elefántcsontparti, ám Franciaországban élő zeneszerző, budapesti látványtervező és ugyancsak vajdasági, ám Toulusban oktató színész-rendező – ez a nemzetközi alkotócsapat a Figura hét színésznének előadásában viz színre egy nem mindennapi, a gyergyószentmiklósi kísérleti színház jellegéhez tökéletesen alkalmazkodó előadást.

Az első drámás író Danyi Zoltán, Döbrenyi Dénes rendező felkérésére írta meg a *Napút a cédrus árnyékában* című drámát, a *Csak egy mondat* novellája alapján. „A drámát egy nagyon nehéz műfajnak tartom, hogy kevésnek érzem magam, hogy meg tudjam írni” – vallja az író, akinek segítségével volt a rendező hasonlóan szabadelvűnek mondható felfogása: a szöveg semmivel sem fontosabb egy előadásban, mint a díszlet, a látvány, a hanghatások vagy a színészi játék. Döbrenyi

get, a kellékeket, a színészi technikákat. És bár ez nem egyszerű feladat, tekintve a lehetőségek határtalan világát, melyet a szerző a színházi alkotók rendelkezésére bocsát, a színészek mégis ezáltal válnak teljes értékű társalkotókká.

„Ez az első olyan munka, ahol a rendező-koreográfus és a díszletes mellett van élő író, hús-vér zeneszerző is, egyszerűen ez egy nagyon jó óvoda, a tapasztalatszerzés alapiskolája” – fogalmazta meg a darab kapcsán érzett hangulatokat Kolozsi Borsos Gábor színész.

Az előadás a világnapján tűzték műsorra.

A gyergyószentmiklósiak előadása nemzetközi csapat együttműködésében jöhetett létre

Fotó: ÚMSZ

A színműben ugyanolyan fontos a látvány, a hanghatások jelenléte, a szöveg, a díszlet – a zene mellett ezek mind megszólalnak, mint egy-egy különálló hangszer, hogy aztán a zeneszerző egy összefüggő formát adjon nekik. Életrözegek, hangulatok, egyféle színházi zenévé érnek össze, melyben jellegzetes kedélyvilágot határoznak meg a mindennapjaink zörejei is, mint egy mosógép vagy fiákeres szekér hangja. „Különösen érdekes számomra, hogy több dimenzióban fut a cselekmény, azaz hogy a darabban szereplő író, miköz-

ben készíti a regényét, beszélget az általa megformált szereplőkkel” – mutatta be színházzenéi gondolatvilágát Rodolphe Bourotte, francia zeneszerző.

Hegyi Csaba, budapesti látványtervező egy igazi képzőművészeti alkotást, egy építészeti remekművet tervezett a színpadra, melynek felépítése komoly feladat a színészek számára is.

„Bár fontos a közönség hangulata, én nem a közönségnek rendezek előadást. Azt a fajta színházat akarom megmutatni, ami belőlem fakad. Lesznek, akik nagyon szeretik majd, de olyanok is lesznek, akiknek nem fog tetszeni, sőt olyan is lesz, aki azt fogja mondani, hogy ez nem színház” – jelzi előre az előre nem jelezhető Döbrenyi Dénes rendező.

Ami a közönség reakcióját illeti, az egyéni feladat: mindenki saját asszociációi szerint, életéből merítve írja meg saját darabját. „Számomra a legfontosabb, hogy egy olyan munka születessen, amelynek minden pillanata őszinte, melyben olyan momentumok találkoznak, hol mindenki saját magát adja és ez a lendület a közönséget is magával sodorja” adott hangot vágyának Döbrenyi Dénes. Az előadást a színház világnapján, március 27-én mutatják be a kultúrház színpadán. ◀

Sassu végnapja a mai?

Ma reggel kilenc órakor a parlamenti plenum a SRTV és a SRR tevékenységéről szavaz. A köztvé beszámolója minden valószínűséggel negatív véleményezést kap, ami az jelenti, hogy Sassunak mennie kell.

F. I.

És Maria Țoghinának?

Alexandru Sassu, a SRTV (Román Televízió Társaság) elnök-vezérigazgatója holnaptól nagy valószínűséggel ügyvezető igazgatóvá válik, és korlátozott hatáskörrel tölti majd be a funkcióját mindaddig, amíg körülbelül két hét alatt a parlament új igazgatótanácsot nevez ki. Amint arról lapunkban beszámoltunk, a parlament kulturális és média szakbizottságainak február 18-i ülésén a hónapok elutasították a televízió 2008-as tevékenységi jelentését, így nagy a valószínűsége annak, hogy a plenum is elutasítja.

„Sassunak mennie kell”

„Mivel a TVR jelentését a bizottság visszautasításra javasolta, a negatív voks minden bizonnyal a plénumban is megvalósul” – előlegezte meg lapunknak a mai ülés eredményét Márton Árpád, a szakbizottság RMDSZ-es tagja. Hozzátette, ha az igazgatótanács mandátuma megszűnik, az elnök-vezérigazgató ideiglenes hatáskörrel az intézmény élén marad az új testület kinevezéséig.

Mint ismert, a SRTV igazgatótanácsába a parlamenti pártok delegálnak tagokat, akik – politikai alkuk nyomán – soraikból választják meg a köztvé új vezetőjét. A tisztségre a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) által javasolt személy lesz majd a legesélyesebb. Az utóbbi napokban Florin Călinescu és Rodica Culcer neve is szóba került.

Bár a Román Rádiótársaság (SRR) 2008-as jelentését a parlament kulturális és média szakbizottságai pozitívan értékelték – így minden bizonnyal a plenum is elfogadja –, és a Maria Țoghină által vezetett intézmény a 2009-es pénzügyi évet is közel 450 ezer lejes profittal zárta, az elnök-vezérigazgató asszonynak is megszámláltattak a napjai. „A rádió vezetőtanácsának a mandátuma már a tavaly lejárt, a meghosszabbítás március 30-ig érvényes, így már a rádiós igazgatótanács kinevezési proceduráját is el kellett volna indítani” – fogalmazott lapunknak Márton Árpád. A képviselő sze-

rint nagy valószínűséggel Țoghinának is mennie kell, ám nehéz megjósolni, hogy kit nevesítenek. Arra a kérdéskörre, hogy kerülhet-e RMDSZ-es delegált a rádió igazgatói székébe elmondta, elméletileg lehetséges, „azonban azt, hogy az RMDSZ delegálja egyszemélyben igazgató is legyen, elég nehéz elérni. De mindez a következő hetek tárgyalásain múlik”.

Veszteség és pártosság

Raluca Turcan, a testület demokrata-liberális elnöke tegnap azt nyilatkozta az RFI-nek, hogy a köztelevízió közel tízmillió eurós veszteséget halmozott fel Alexandru Sassu igazgatósága alatt. Ugyanakkor azt is kiemelte, hogy a TVR-n belül nem uralkodik motiváló hangulat, és szerinte az alkalmazottak profizmusára sem fordítanak elég figyelmet. „A választási kampány alatt a TVR módszer-

esen került a jelöltekről való információk továbbítását. Ugyanakkor ki szeretném emelni azt, hogy a Román Rádió be tudta tölteni a pártatlan tájékoztató szerepét, míg Sassu vezetése mellett a TVR tulajdonképpen átlényegült a PSD televíziójává” – olvasható Turcan blogján.

Márton Árpád az ÚMSZ azon kérdésére, hogy mennyire megalapozottak Turcan kijelentései elmondta, tény, hogy a tévé 2009-es költségvetése 25 százalékkal kevesebb volt, mint a 2008-as. „A PSD által javasolt Sassu vezette intézmény a Țăriceanu vezette liberális-RMDSZ-es kormánytól többet kapott, mint a PSD-PD-L kormánytól. Ezek a tények. A többi spekuláció” – összegzett lapunknak a képviselő, majd hozzátette „nagyjából úgy nézett ki, hogy az intézményt előkészítették a csődre, hogy menesztessék a vezérigazgatóját”

„Sassunak távoznia kell”. Raluca Turcan PD-L-s képviselő szerint Alexandru Sassu a PSD tévéjévé tette a TVR-t

Száz szó

A pénz csak akkor boldogít, ha másoknak kevesebb van belőle – vélik brit kutatók. Bár az átlag-életszínvonal az utóbbi 40 évben nagyot emelkedett Nagy-Britanniában, a lépéstartási vágy a szomszédokkal még mindig a legerősebb vagyonosodási ösztökélő. A kutatók úgy találták, hogy a drága autó, a tágas ház, a jó állás csak akkor boldogító valakinek, ha környezetének, baráti körének csak olcsóbb javai vannak. Végkövetkeztésük: a gazdasági gyarapodás hajszolása tehetősebb társadalmat produkál, de nem boldogabbat. Aki a pénzt teszi értékrendjében az első helyre, annak erre rámehet családi élete, baráti köre.

(efi)

Röviden

Egyházmegyei televíziós műsor Szatmáron

A helyi TVI-el kötött megállapodása szerint a szatmári római katolikus püspökség vasárnaptól kezdődően minden hónapban egyóránnyi vallási műsort sugározhat – közölte lapunkkal Józsa János a püspökség sajtóreferense. Az első műsort a bibliai hétvégéről és az ifjúsági imaóráról készült felvétel adja, de a továbbiakban lesznek élő adások is. Mint például a székelyegyház Jézus szíve búcsújának és a hozzá kapcsolódó körmenet egyenes közvetítése. Alkalmadtán vidékről is jelentkeznek.

Egyre többet tévézünk

Világszerte nőtt a televízió előtt töltött idő hossza: 2009-ben egy ember átlagosan három órát és 12 percet tévézik naponta, míg 2008-ban ez az idő három perccel rövidebb volt – derül ki az Eurodata TV Worldwide tanulmányából, amelyről a Media and Marketing írt cikket. A kutatásból az is kiderül, hogy a válság nem volt hatással a médiafogyasztási szokásokra. A leg hosszabb időt az észak-amerikaiak töltik a képernyő előtt: naponta átlagosan négy óra 40 percet tévéznek. Őket a közel-keletiek követik négy órával és 34 perccel, majd Európa következik három óra és 42 perccel.

3D-s animáció Popeye-ről

A Sony Popeye-ről készítené legújabb, 3D-s számítógépes animációját – írja a Variety. A film producere Avi Arad lesz, a forgatókönyv megírásáról Mike Jones-szal tárgyalnak. Az utolsó mozifilm a spenótra-jongó tengerészről 1980-ban készült, amikor Robin Williams alakította a világhírű figurát. A történetről még nem sokat tudni, de annyi biztos, hogy benne lesz Popeye barátja, Olive Oyl (Olívia), ellen-sége, Bluto és gyereke, Swee'Pea (Cukor-borsó) is. A producer szerint az animáció barátságáról, szerelemről és kapzsiságról szól majd.

Médiagnózis

A kamerás szamuráj emlékére

Megdöbbenve olvasom, hogy Manoel de Oliveira, aki elhagyta 101. életévét – igen, szinte egyidős a filmművészetrel – sikeresen túl van a 35. filmjének rendezésén és bemutatóján. A Szeszélyes szöke című filmje bár eléggé egydimenziósra sikeredett, feltöltötte az öregurat, és máris zajlik az Angelica különös története című alkotásának a forgatása, mely ahogy a The New York Times-nak címzett levelében fogalmaz „minden művészeti forma szintézise. Egyensúlyban lesz benne a film négy alappillére: a kép, a szó, a hang és a zene”. A hír elolvasása után – a Google Akira Kurosava portréjára átszabott logóját szemlélve – a „legnyugatibb” japán rendezőről merengek, aki – ha tizenkét éve nem távozott volna el árnyékvilágunkból – tegnap lett volna száz éves. A régi szamuráj klánból származó, harcos nevelésben részesült Kurosava karrierje nagyjából ismeretlen volt a nyugati világ előtt, mígnem 1950-ben be nem robbant a filmes köztudatba a Rashomon (A vihar kapujában) című filmkompozíciójával, amelyet Oscarral jutalmaztak. Azóta neve a nyugati

köztudatban nagyjából egybeolvadt a japán filmgyártással, emléket csak a 20. század végi mangadivatörület, félig pornós, félig robotos animációs filmzöngé tudta csak elhalványítani. De megmaradt a szakmabeliek, a filmcsemegézők, és a színházfanatikusok kedvencének, ugyanis annyira stílzáltak az alkotásai, hogy sok motívum, sok, alkalmazott cselekménymozgás funkciója komoly filmművészeti, illetve japán kultúrában tett „élményfürdés” után érthető csak meg. Viszont Kurosava vigyázott arra is, hogy termékeny dialógust valósítson meg a nyugati kultúrával is. Narratív nagyeposzaiiban egymással a hagyományos japán világ-szemlélet és a modern képzőművészeti technika, és szemléletes, tanulságos módon ütközik a mindenkor Kelet és Nyugat érzelm-, érdek-, és formavilága. Ahányszor valamelyik filmje jelfénylik a mozivásznakon, a számítógépek, tévék képernyőjén, amnyiszor fénylik fel emléke is. Mert filmjeiben még több száz évig élni fog.

Farkas István

Leáll a kínai Google

ÚMSZ

A Google bejelentette, hogy beszünteti kínai keresőportálja öncenzúrázást és leállítja működését. Az ázsiai ország szárazföldi részén élő internetezőket hongkongi honlapjára irányítja át. A döntést David Drummond, a Google jogi igazgatója jelentette be a cég blogján nyilvánosságra ho-

zott közleményében. A világ vezető keresőportálját üzemeltető Google január 12-én jelentette be, hogy meg fogja szüntetni a google.cn szűrését. A döntést azzal indokolta, hogy Kína szűkíti a véleményszabadság határait, – a pekingi hatóságok öncenzúrára kényszerítették a céget – és támadások érték a Google, valamint más külföldi cégek kínai oldalait.

Apróhirdetés

Eladó Csíkszentmihályon családi ház 1400m² kerttel, gazdasági épületekkel. Megfelel kulcsosháznak, nyaralónak. Tel: 0740-304 099

Angolul folyékonyan beszélő fiatalok jelentkezését várjuk sales/project manageri munkakörre az Arab Emírátsokba (Dubai) és Romániára. Szakmai tapasztalat előnyt jelent, de nem kizáró ok, mivel ügyis megtanítunk, hogyan válj profi értékesítővé és sikeres munkában. Francia nyelvtudás előnyt jelent. Ha szeretted a kihívásokat, jelentkez! E-mail címünk: rottetom@rdslink.ro

Eladó Tusnádfürdő déli bejáratánál 3000m² terület, rendezett iratokkal, csendes környezetben, víz, gáz bekötési lehetőséggel. Kiválóan megfelelő panzió vagy hétvégi ház építésére. Tel: 0745-312 511

Eladó olcsón családi ház Kibédén (Maros megye, 8 km-re Szováttától), 3 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra. Lakható felület 100m². Megfelel nyaralónak is. Telefon: 0740-180 058.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....
A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2010. március 25.

A nap filmjei

Pro Tv, 14.00

Szélhámosok hajója

Harry Reynolds öt évet ült börtönben szélhámoság miatt, képes bárkit bármire rábeszélni. Szabadulásakor magával viszi cellatársa nagy ötletét: Beach Port, egy ausztrál tengerparti kisváros, ahol egy portugál hajó süllyedt el a közép-korban, és azóta sem találják. San Sebastian, a dűnehajó sokat hozhat a városnak: múzeum, hajópark, turisták, szállodasor. Az ötletet a befektetők ostromolják.

Duna Televízió, 22.00
Jórávaló feleség

Justine harmincas, férjes asszony, egy áruházban dolgozik. Elégedetlen életével és házasságával. Férje, a gyerekes Phil leginkább drogos barátjával mulatja az időt. Új fiú érkezik a boltba, a hallgatag és titokzatos Tom Worther. Justine felfigyel a nála sokkal fiatalabb fiúra, és kapcsolat szövődik közöttük. A szenvedélyes testiségen túl mindketten úgy érzik, hogy megtalálták igazi társukat.

TV2, 22.20

Négyen résen

Két fiatal házaspár autózik a renői Monstre autófesztiválra. Roy és Candy, valamint Lonnie és Darlene, akik elég régóta ismerik egymást ahhoz, hogy együtt induljanak egy közös, autós vakációra. Kezdetben jól érzik magukat, remekül szórakoznak, mígnem valami furcsaság történik közöttük. Kiderül, hogy Lonnie már évek óta szerelmes barátja feleségébe. A felismerés folytán minden összezavarodik.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó, Hívtívág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.20 Benézünk hozzátok 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek. 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Térkép - Reggel
9.40 Lélek Boulevard
10.05 Arcélek
11.30 Család-barát
12.30 Kíváncsgošár
15.00 Híradó
15.20 A világörökség kincsei
15.40 Életüket a luxusért
16.05 Az orvosi képzés története
17.00 Pannóniától a csilagokig
17.30 Miért éppen Magyarország?
18.00 Zorro (amerikai kalandfilmsor.)
18.30 Térkép - Integrációs magazin
19.00 Híradó, Időjárás-jelentés
19.35 Mese
20.10 Külvárosi rendőrök (olasz tévéfilm sorozat)
21.05 Nem félünk Michel Gondrytól
22.00 Jórávaló feleség (am.-német-holland film-dráma)
23.30 Híradó, Sport
23.45 Közbeszéd különkiadás
0.05 Váltó - Gazdasági Híradó
0.20 Drót (amerikai tévéfilm sor.)
1.20 Mozart: G-dúr hegedűverseny

TVR 1

7.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés
7.30 Az első órában
8.00 Ébresztő - szórakoztató műsor
9.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés
9.15 Ébresztő - szórakoztató műsor, második rész
10.10 Szerelmes Don Juan (argentín film-sorozat)
11.15 Déli óra
12.15 Útirány: Románia
12.45 Titkok a palotában (dél-koreai filmsorozat, ism.)
14.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
14.45 Egyszerűen izletes
15.00 Teleshopping
15.30 Akzente - német nyelvű műsor
17.00 Közérdek
18.00 Jocker és Loto 5/40 sorsolás
18.25 Titkok a palotában (dél-koreai filmsor.)
19.40 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Közarána
22.25 A mágikus szem
23.00 Dr. House (filmsor.)
0.00 Hírek, Sport, Időjárás
0.15 Radio Díjak Gálája

VIASAT 3

9.00 Halálbiztos diagnózis 9.55 Gyilkos sorok (amerikai filmsor.) 10.50 Smallville 11.40 Szívek szállodája 12.40 A nagy házalakítás 13.45 A pokol konyhája 14.40 Nyomtalanul 15.30 Nyomtalanul 16.20 A helyszínelők 18.15 A pokol konyhája 19.15 A nagy házalakítás 20.10 Elvált Gary (vígj. sorozat) 21.30 A helyszínelők 23.10 New York-i helyszínelők (krimisorozat)

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Úditó - Szilágyi Tibor műsora
13.01 Híradó délben
13.15 Időjárás-jelentés, Sport hírek
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar filmsorozat)
14.35 Rondó - Kisebbségi magazin
15.35 Ez történt Ma reggel (ism.)
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután - Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató!
18.45 A vadon bűvöletében (angol tévéfilm sor.)
19.40 McLeod lányai (ausztrál sor.)
20.30 Híradó este
20.50 Sport hírek
20.55 Időjárás-jelentés
21.00 Kassza - Közéleti vitaműsor
22.00 Az Este - Csütörtök
22.30 Műkorcsolya Világbajnokság
0.40 Prizma
0.50 Hírek
1.00 Memento
1.05 Teadélután (ism.)
2.05 Nappali (ism.) - Közéleti szórakoztató magazin
4.00 Prizma

TVR 2

7.00 Szabad a szembejövősáv
8.05 Betűvető (amerikai filmdráma, 2006, ism.)
10.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés
10.15 Berlin, Berlin (filmsor.)
10.45 Találkozás - szórakoztató műsor
12.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés
12.45 Folklor kincsek
13.45 Teleshopping
14.30 A parlamenti pártok fóruma
15.00 Együtt Európába
16.00 Műkorcsolya
18.00 Euronews
18.10 Berlin, Berlin (filmsor.)
18.45 TNRS - Színház hátrók nélkül
19.20 Észak csöndje (kanadai film, 1981)

21.00 Sikerkép - szórakoztató műsor
21.30 Hírek, Sport, Időjárás
21.50 Műkorcsolya
0.10 Árnyékerdő (koprod. filmdráma, 2006)

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Spirski Ekran
10.25 Unser Bildschirm
10.55 Connect with English
12.05 Négyezer nap
12.30 Ájtáró
13.01 Híróra
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
16.05 Harmónia
16.30 Magyar retro
17.25 Egy lépés előre (spanyol sor.)
18.15 Zene az életem
18.45 Ez történt ma reggel
20.30 Gyerejáték az interneten
20.35 A kis királylány (rajzfilm sor.)
20.45 Malackó (rajzfilm sor.)
21.00 Híradó este
21.20 Sport hírek
21.24 Időjárás-jelentés
21.25 A Fagyos folyó lovasa (auszt. filmsor.)
22.15 Tűzvonalban (magyar filmsor.)
23.05 Záróra
23.55 Magyar retro
0.50 Hanuma (szovjet film)
2.05 Tűzvonalban (magyar filmsor.)
2.55 Dublini doktorok (ír filmsor.)
3.50 Bűvölet (olasz tévéfilm sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (szórakoztató műsor, ism.)
7.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
9.55 Könyvbemutató
10.00 Árnyék a napon (amerikai akcióthriller, 1993)
12.00 Fial és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 Szelhámosok hajója (ausztrál vígjáték, 1991)

16.00 Fial és nyugtalan (amerikai filmsor.)
17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.40 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.15 Labdarúgás: FC Brasov - FC Vaslui (sor.)
22.15 State és Románia (sor.)
23.30 ProTv hírek, sport, időjárás
0.00 A mentalista (amerikai krimisorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Reggeli Ébresztőshow
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 Hívjón! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.35 Yugioh - A mozi-film (japán animációs film)
17.20 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói tévéfilm sorozat)
18.20 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 Vacsoracsata - Gasztroréalitáshow
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar tévéfilm sorozat) Közben: RTL-hírek
22.20 Esti Showder - Fábry Sándorral
0.15 Házon kívül - Heti magazine
0.50 Európai idő - EU-magazin
0.10 Alias (amerikai akciófilm-sorozat)
2.00 Reflektor - Sztármagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeával
11.00 Benny Hill (filmsor.)
12.00 Csillagháló (ism.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Egy rém rendes család (vígjátéksor.)

14.30 Kikezdesz a szökéssel?
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.30 Mutassalak be a szülemnek - szórakoztató műsor
22.00 Reality show
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Sötét történetek (ausztrál filmdráma, 1998)

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel - Hír-magazin
8.00 Mokka - A TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Telekvíz - Telefonos játék
11.50 Teleshop
12.55 Csökke-nő (am. sci-fi vígj., 1981)
14.25 Kvíz - Telefonos játék
15.55 Dokik (am. filmsor.)
16.20 Hegylakó (kan.-francia kalandfilmsor.)
17.20 Bűbájós boszorkák (am. filmsor.)
18.25 Joshi Bharat (talk show)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 MrEsMrs (magyar show-műsor)
21.15 Aktív - A TV2 magazinja
21.50 Jóban Rosszban (magyar filmsor.)
22.20 Négyen résen (am. rom. vígj., 2002)
0.05 pokerstars.hu
1.05 Tények Este - Hírműsor
1.35 EZO.TV
2.25 GSG 9 - Az elit kommandó
3.15 Segíts magadon!
4.15 Műsorszünet

PRIMA TV

6.00 Aki tud az nyer (ism.)
7.00 Kandikamera (ism.)
7.30 Gyilkos számok (filmsor., ism.)
8.20 Sport Florentinával (sportműsor)
8.30 Teleshopping
9.00 Medium (amerikai filmsorozat)
10.00 Galileo - szórakoztató műsor
10.30 Szvingerek (filmsorozat)
11.30 4400 (sor.)
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Medium (amerikai filmsorozat)
15.15 Nicsak ki főz
16.15 Lököttek (vígjáték sor.)
17.15 Galileo - szórakoztató műsor
18.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
19.00 Fókusz Sport
19.30 Nicsak ki főz!
20.30 Mondenii Show
22.00 Focus Monden (ism.)
22.30 Lököttek (vígjáték sor.)
23.15 NCIS (sor.)
0.00 Lehetetlen szenvedély
2.00 Cukorbáró (sor.)
3.00 4400 (sor., ism.)

KANAL D

7.00 A szív dala (filmsorozat) 8.00 Anyaszereget (filmsorozat) 10.00 Menyet az anyának 12.30 Hírek 13.00 Egy új sors (sorozat) 15.00 Mondd mennyibe kerül (verseny-műsor) 16.00 Tereferere Bahmuval (show) 18.30 Hírek 19.15 Menyet anyának (reality show) 20.30 Szegény gazdag gyermekek 22.00 Viperá (amerikai akciófilm, 1994) 0.00 Sötétség (lux.-angol film, 2006)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Keresztmetszet (ism.)
Riportmagazin
11.05 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
11.30 Negyedik (ism.)
12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Befutó (ism.)
15.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
16.05 Vetítő (ism.)
17.05 Arcok a liftben (ism.)
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Soroló - A vidék magazinja
19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
23.05 Sziluett (ism.)
0.05 BBC Híradó (ism.)
0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok
8.00 Végzetes másodpercek
9.00 Hogyan készült
10.00 Piszkos munkák - Nyálkás és háborzongató
11.00 Miami Ink - A tetoválók
12.00 A Kolónia - Harc az elektromosságért
13.00 Hogyan csinálják
14.00 A túlélés törvényei - Szahara
15.00 Ötödik sebesség
16.00 Hogyan készült - Rendőrlények
17.00 Állítólág... - Libikókás történet

18.00 Újjáépítők - SEMA
19.00 Töréspont
20.00 A túlélés törvényei
21.00 Hogyan készült
22.00 Hogyan csinálják
22.30 A borzalom pillanatai
23.30 Mocsári favágók
0.30 Rendőrségi elit alakulatok
1.30 A Kolónia - Harc az elektromosságért

HALLMARK

10.00 Kisvárosi gyilkosságok 12.00 Amy-nek ítélve 13.00 Órangyal 14.00 Nash Bridges - Trükkös hekus (sorozat) 15.00 Kisvárosi gyilkosságok 17.00 Esküvőház (amerikai rom. dráma) 19.00 Nyughatatlan Jordan (krimisor.) 20.00 Nash Bridges - Trükkös hekus (sorozat) 21.00 Bűnös szándék (amerikai sorozat) 22.00 Látomás (kan. thriller) 0.00 A bank (auszt.-olasz thriller)

Március 24., szerda

Az év 13. hete, eltelt 83 nap, hátravan 282 nap

Ma Gábor és Karina nevű olvasóinkat köszöntjük. A Gábor héber eredetű férfinév, a Gabriel magyar változata, jelentése: Isten embere vagy Isten erősnek bizonyult.

A Karina olasz eredetű női név, jelentése: csinos, becses.

Holnap Irén és Írisz napja van.

Évforduló

• 1874-ben született Harry Houdini (er. Weisz Erik) magyar származású bűvész, szabadalomtörténész.

• 1905-ben hunyt el Jules Verne francia író.

• 1911-ben született Joseph Barbera amerikai rajzfilmkészítő, producer, a Hanna-Barbera Stúdiók alapítója.

Vicc

Szomszédasszony, csak nem beteg?

– Miből gondolja?

– Látom, hogy naponta jár magához az orvos.

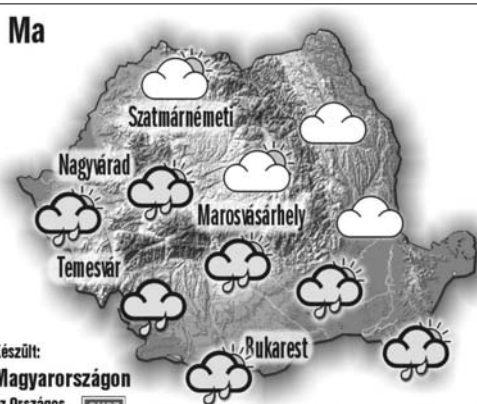
– Na és? Magához meg egy tűzoltó jár minden nap! Mégse kérdezem, hogy ég-e a háza.

Recept

Gombás-diós kenyér

Hozzávalók: 25-25 dkg natúr krémsajt és csiperkegomba, 5 dkg dióbél, 2,5 dkg vaj, 3 tojás, 20 dkg liszt, 1 tasak szárított élesztő, fél dl olaj, 1 dl száraz fehérbor, bors, só.

Elkészítése: A gombát vékony szeletekre vágjuk, és felforrósított vajban 10 percig kevergetve pirítjuk, majd sózzuk, borsozzuk. A tojásokat egy tálkában felverjük, hozzákeverjük a krémsajtot, majd sóval, borssal ízesítjük. Egy nagy tálban összevegyítjük a lisztet és az élesztőt, mélyedést vágunk a közepébe, beleöntjük a tojasos keveréket, majd a bort és az olajat is hozzáadva összedolgozzuk. Amikor a tészta már kellően sima és egyenmő, beledolgozzuk a gombát és a durvára vágott diót. Kivajazott, kilisztezett formába simítjuk, és 45 percig forró sütőben sütjük. Túpróbával ellenőrizzük, hogy megsült-e: ha a tészta szűrt tűre már nem ragadnak tésztaamorszákat, elkészült. 5 percig a formában hagyjuk pihenni, majd rácsra kihűtjük.

Készült: **Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál**

Északnyugaton, északon változóan felhős, másutt többnyire erősen felhős, vagy borult lesz az ég, szóróvályosan kisebb eső, zápor is lehet. Az átlagosnál kissé enyhébb időre van kilátás.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	esőre, záporokra számíthatunk	18°C
Brassó	esőre, záporokra számíthatunk	14°C
Bukarest	esőre, záporokra számíthatunk	16°C
Csikszere	esőre, záporokra számíthatunk	11°C
Kolozsvár	esőre, záporokra számíthatunk	16°C
Marosvásárhely	esőre, záporokra számíthatunk	16°C
Nagyvárád	napsütés felhőkkel	17°C
Szatmárnémeti	esőre, záporokra számíthatunk	17°C
Temesvár	esőre, záporokra számíthatunk	18°C

Optimizmus

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Ha nem kapod meg, amit akarsz, szenvedsz; ha megkapod, amit nem akarsz, szenvedsz; sőt ha pontosan azt kapod meg, amit akarsz, akkor is szenvedsz, mert nem tarthatod meg örökké. Minden kívánság és vágyakozás kikerülhetetlenül szenvedést okoz. Azért, mert kívánságaink saját életünkön túl mutatnak, olyan

dolgok felé, amelyeknek hiányát érezzük. És éppen itt van a szenvedés gyökere. A kívánságot a hiányérzet adja, a hiányérzet pedig szomjúságból, elégedetlenségből származik, ez pedig maga a szenvedés. Ha pedig megkapjuk azt, amire vágyunk, akkor a boldogságunkat fenyegető hiányérzet az, ami elveszi örömlünket. Nem tudunk hiányérzet nélkül élni.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Szeret a középpontban lenni, olyan emberekkel tölteni idejét, akikben megbízhatsz úgy a munkában, mint a magánélet terén.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Feladatát igyekszik hibátlanul végezni. Visszafogott, még akkor is, ha szenvedélyes szerelemről ábrándozik.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Maximalizmusa és kitarása révén jó hírnévre tesz szert, ami jelentősen hozzájárul üzleti sikereihez. A környezetében lévőket kritikus szemmel értékeli.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Nagyon vonzódott valakihez, de rájön, hogy tévedett, és szeretne kimenekülni a szerelmi hálóból. Megsejti, hogy osztokodnia kellene másokkal.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Határozottan szereti az ilyen mozgalmas időszakokat, bele tud feledkezni a jövő-menésbe. Figyeljen, hogy ne tévedjen el az események forgatagában!

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Munkahelyi intrikák vagy a szomszédok ellenszenvé sokat

árthatnak ma. A belső feszültségek felemészthetik türelmét.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Kockázatos vállalkozáson töri a fejét. Ha bejön, akkor nyert ügye van, ha nem, akkor az egzisztenciáját is elveszítheti.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Figyelemre méltó tetteje van, ezért csak irigyelni lehet. A munkát illetően nagyon jó helyzetben lesz tavasszal.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Sok a dolga, a jövője érdekében munkálkodik. Ne bánja, ha minden idejét a jövő építésére kell áldoznia.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Jó megérzéseinek köszönhetően elkerül mindenféle bajokat, amelyek útjába kerülnek. Megfelelő társaságban hatalmas sikereket ér el.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Őn segítőkész, és ezért könnyen megtalálja a közös hangot társával. Nagyon számítanak Önnek a munkahelyi körülmények.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Arra törekszik, hogy jól informált legyen, ezért sokat olvas és tanul. Csak biztos tényekre alapozva hoz fontos döntéseket.

***	NÉMET VÁROS	... ÁLL: FIGYEL	NEMI JELLEG	A MŰLT IDŐ EGYIK JELE	IDEGEN MŰVÉSZET	A NIKKEL VEGYJELE	HEN-CEGES	ERRE A HELYRE LÉP	NAGYON PARÁNYI
NAGY-...: EURÓPAI ORSZÁG									
A TAVALYI ESZ-TENDŐ				IJEDT SÜTŐ-TÁLCA					
CSITT-...: ÉLES HANG						ELŐTAG: FÖLD			
MÉH HIMJE						IRÓGÉPEN DOLGOZÓ			
ÉRDEK-TELEN-NEK TART			ZSEMLE-MORZSA			NEVELŐ-SZÜLŐ			
MÁLTAI AUTÓJEL		HADO-NÁSZIK (NÉP.)	SALT LAKE ...			RÁÚT			
***	LABDÁT KIRUG TALÁN	VUK APJA							...-FUT: SZALDAGÁL
DOLGOZIK A SZER				CSUROM-VIZESSE VALÓ				RÓMAI 50 ROZZANT RÉSZ!	
VEZETŐK KÖRE				TERA-					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsa (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Bíró Vitus

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csikszere), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márti – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Gazdasági igazgató:
Chirode Linda

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilgy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztárványal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatban minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MEDIAPARTNEREK

Sláger Rádío
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

Kolozsvári rádió
95.6 MHz
909, 1593 kHz
Prima Rádío
87.9 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDÍÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

r.a.d.i.o
88 f M

Rapid-veréssel hangolt a kupameccsre a Vaslui

Labdarúgás

ÚMSZ

► Két egymás után elveszített mérkőzés, és a Rapid néhány napja még dobogós helyen tanyázó labdarúgócsapata ma már az élvonalbeli labdarúgó-bajnokság hetedik helyén áll. Igaz ugyan, hogy a pontvadászat most rendkívül szoros, és még továbbra is van esélye az elsősegre, a hétfő esti, Vaslui elleni 1-0-ás vereség után George Cocos csalódotan kijelentette: „Megváltoztatjuk a célkitűzést, az Európa Ligában való szereplésért fogunk harcolni.” A bukaresti vasutasok többségi tulajdonosa amúgy a játékvezetőt hibáztatta a történetekért. „Azt hiszem a fiúk ma mindent beadtak, de akárhány gólt rúghattunk volna, a bíró úgyis mind érvénytelenítette volna” – fogalmazott Cocos, utalva a 74. percben történt esetre, amikor Spadacio szabadrúgásánál a labda a Vaslui hálójában landolt, de a sípmestert lesre hivatkozva nem adta meg a gólt. Nicolae Manea, a csapat edzője is bosszús volt a történetekért, szerinte amikor rosszul játszottak, nyertek, amióta jól teljesítenek a pályán, kikapnak. „Ez volt az Astrával is. Egyszer jutottak el a kapunkig, és gólt lőt-

A Rapid labdaérintései eredménytelenek voltak Vasluion, a házigazdák otthon tartották a pontokat Fotó: Mediafax

tek” – emlékezett vissza a múlt heti, Ploiești elleni vereségre.

A 23. fordulón jegyzett győzelemről Marius Lăcătuș, a Vaslui edzője elmondta: „Nehéz és feszült meccs volt, egy nagyon jó csapat ellen, akit nem engedünk érvényesülni, és építkezni. Az egyedüli lehetőségünk az volt, hogy megjátsszák a hosszú labdákat, de a középpályásaink tudták, hogyan állítsák meg őket. Már a találkozó előtt megmondtam, hogy az a csapat fog nyerni, amelyik kevesebbet

hibázik, és kihasználja az ellenfél hibáit.” A tréner bízik abban, hogy játékosai hozzáállása nem változik meg, így szerdán, a Román Kupa elődöntőjének első mérkőzését is sikerrel abszolválják. Abba viszont a Viorel Moldovan edzette Brassónak is lesz beleszólása. „Egy nagyon nehéz párharc van előttünk. Tisztában vagyunk azzal, hogy egy kisebb hullámvölgybe keveredtünk, de a csütörtöki meccs jó lehetőség arra, hogy megmutassuk, az elmúlt találkozók ve-

reségei csak balesetek voltak” – magyarázta az erdélyi együttes trénera, aki szerint a legfontosabb, hogy hazai pályán ne kapjanak gólt. ◀

A bajnokság állása

1. Kolozsvár	23	12	7	4	28-14	43
2. Temesvár	23	11	9	3	40-15	42
3. Steaua	23	12	6	5	32-22	42
4. Dinamo	23	11	8	4	32-19	41
5. Urziceni	23	11	8	4	30-18	41
6. Vaslui	23	12	5	6	32-23	41
7. Rapid	23	11	5	7	40-26	38
8. Galac	23	9	5	9	26-28	32
9. Brassó	23	8	7	8	25-22	31
10. Ploiești	23	7	7	9	27-31	28
11. Medgyes	23	6	10	7	20-29	28
12. Beszterce	23	6	9	8	22-29	27
13. Iasi	23	7	4	12	22-34	25
14. Craiova	23	7	3	13	32-34	24
15. Internat.	23	7	3	13	21-37	24
16. Tg. Jiu	23	5	8	10	15-22	23
17. Pt. Neamt	23	4	7	12	19-39	19
18. Fehérvár	23	3	5	15	20-41	14

Iuliu Mureșan (CFR): újabb serleget akarunk!

Dinamo-Kolozsvári CFR-rangadót rendeznek ma a labdarúgó Román Kupa elődöntőjében, és a címvédő Szamos-partiak nagy elszántsággal érkeznek Bukarestbe. „A Dinamo egy jó csapat, de nem jobb nálunk. Egy újabb serleget akarunk szerezni” – mondta Iuliu Mureșan, a címvédő CFR elnöke. Dacára annak, hogy a találkozó első mérkőzése a fővárosban lesz, a kolozsváriak a favoritok. Nem pusztán a Liga

I-ben elfoglalt pozíciójuk miatt számítanak esélyesnek, hanem azért is, mert a Román Kupában immár 2006 novembere óta nem szenvedtek vereséget. A tizenhárom mérkőzés óta tartó veretlenségsorozatot pedig tovább növelnék, és ahogy Pásztkány Árpád, a CFR tulajdonosa kijelentette: „Egy újabb kupát akarunk a vitrinbe.” A Dinamo-Kolozsvári CFR-mérkőzést a ProTV ma 20.15 órától sugározza.

Bajnoki cím a zöld asztalnál?

Jégkorong

V. Ny. R.

► A Román Jégkorongszövetség (FRH) fegyelmi bizottsága elé kell állnia a Csíkszeredai Sportklubnak, mivel négy játékosát – Mikko Niinikoski, Kovács Norbert, Jozsef Hruby és Tomas Bluks – igazolvány nélkül szerepelt a Steaua elleni bajnoki döntősorozatban. Ezt a bukaresti katonacsapat jelezte tegnap az országos szövetségnek. Tánchos Barna, a FRH elnöke lapunknak elmagyarázta, hogy ezeknek a játékosoknak valóban nem volt igazolványuk, a bírók a nemzetközi szövetség által megadott játékgengedély alapján engedték őket pályára lépni. A fegyelmi bizottság csak ma hoz döntést az ügyben, és Cseke Szilárd, a Sportklub igazgatója optimista az ügyben. „A nemzetközi szövetség elküldte az átigazolásra szóló papírokat, és a román szövetség továbbította azt nekünk. Mi ezekkel a papírokkal jelentünk

meg a mérkőzéseken, a bírói testület pedig elfogadta ezeket” – magyarázta lapunknak Cseke, hozzátéve, hogy szerinte a Steaua csak negatív légkört akar teremteni. „Nem arról van szó, hogy mi bárkit is jogtalanul szerepeltettünk volna, mindegyik játékost az átigazolási időszakban, törvényesen igazoltunk le. Pusztán adminisztrációs mulasztás történt” – mondta az igazgató, hozzátéve: ha számukra kedvezőtlen döntés születik az ügyben, akkor megfellebezik azt. „Nem tartom sportszerűnek, hogy egy bajnokság kimenetele ne a pályán, hanem a zöld asztalnál dőljön el.” A fegyelmi bizottság ítéletétől függetlenül az élvonalbeli bajnokság döntőjének mai, ötödik mérkőzését mindenképp lejátszzák. A csíkiak 20.30 órakor kezdődő Steaua elleni öszecsapását a GspTV élőben közvetíti Bukarestből. Az öszcsapásban jelenleg 3-1 az állás a Sportklub javára, így már csak egyetlen győzelemre állnak a címvédéstől. ◀

Kirúgták az ICIM edzőjét

Kosárlabda

ÚMSZ

► Az elmúlt időszak gyenge eredményei miatt szerződést bontottak Ioannis Diamatakoszal, az Aradi ICIM női élvonalbeli kosárlabdacsapatának vezetőedzőjével. Ideiglenesen a technikai igazgató Dan Moraru vette át az együttes irányítását, aki korábban már dirigálta a Maros-parti hölgyeket. „Mivel Diamantakost én hoztam a csapathoz, ezért be akartam adni a felmondásomat, de a vezetőség elutasította, mivel az elnöki teendőket is én látom el” – magyarázta Moraru, aki minél gyorsabban szeretne új szakvezetőt találni. „Beszélni fogunk a válogatott

szövetségi kapitányával, George Mandachéval, remélem segít majd nekünk. Ha nem, más lehetőség után nézünk. Már kaptam ajánlatokat külföldi trénerre” – mondta. Az ICIM jelenleg a negyedik helyen áll az A1-es csoportban. Tegnap az Alexandria együttesével mérkőzött meg, de a találkozó lapzártánk után fejeződött be. A Maros-partiak, mint ismert, már csak az élvonalbeli pontvadászatban érdekeltek, a Román Kupából már korábban elbúcsúztak. Annak a négyes döntőjét végül Bukarestben rendezik meg: pénteken Târgoviște – Bukaresti Olimpia- és Szatmárnémeti – Sepsiszentgyörgy-mérkőzések lesznek, míg szombaton a kisdöntő és a finálé szerepel a programban. ◀

„Nagyok” csatája az élvonalban

Nagyváradon lép ma pályára 18 órától Nagyszében élvonalbeli férfi kosárlabdacsapata a bajnokság 28. fordulójában. A többi, mai viadal: Bukaresti CSM–Dinamo (17 óra), Brassó–Marosvásárhely (17.30 óra), Medgyes–Craiova (18 óra), Otopeni–Temesvár (18 óra), Kolozsvári U-Mobitelco–Rovinari (18 óra, RTV 3), Ploiești–Steaua (19 óra).

Röviden

Visszavonul az Aranygeneráció

Befejeződik a *Bajnokok Estéi* jótékonyági futbalsorozat, és májusban minden korábban csillogóbb eseménnyel készül végleg visszavonulni az Aranygeneráció – erről tárgyaltak a romániai labdarúgás fénykorának legjobbjai a héten. A gálamérkőzés Temesváron lesz, és Gheorghe Popescu, az esemény egyik főszervezője azt tervezi, hogy összegyűjti a labdarúgás krémjét. „Fontos játékosokat fogunk elhozni, talán még Messit is. Nekünk pedig edzenünk kell, mert erőnlétileg rosszul állunk” – magyarázta Gheorghe Hagi. Az Aranygeneráció búcsúmérkőzésén Anghel Iordănescu lesz az edző.

Hozzájárulhat a V8-ashoz a Renault

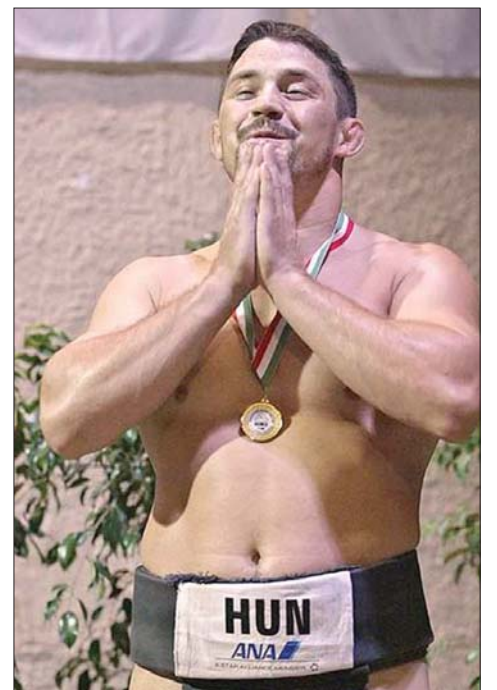
A Nemzetközi Automobil-szövetség (FIA) engedélyt adott a Renault-nak arra, hogy kisebb változtatásokat hajtson végre a Forma-1-es erőforrásainak kiképzésén és beépítési módján – számolt be a Száguldó Cirkusz blogja. Az autós gyorsasági világbajnokságban 2007 végén fagyaszották be a motorfejlesztéseket, de bizonyos esetekben a szabályok lehetőséget adnak korrekciókra. A FIA csak azokra a módosításokra adott engedélyt, amelyek valóban a gyártási költségek csökkentésére, illetve a V8-as beépítésére irányulnak. A franciák egyéb technikai jellegű módosítási kéréseit (amelyek a hajtómű teljesítményének fokozására irányultak volna) elutasította a nemzetközi szövetség.

Elkészült a felkészülési program

Zöld utat kapott a júniusi világbajnoki selejtezőre készülő magyar férfi kézilabda-válogatott felkészülési programja. Mocsai Lajos szakmai igazgató és Csoknyai István szövetségi kapitány tervei szerint az április 16. és 18. közötti, észak-magyarországi Pannon Kupára április 12-től Veszprémben edz a csapat. A tornán – amelyen „kísérleti” kerettel vesznek részt – a válogatott Görögországgal, Szlovákiával és Lengyelországgal találkozik. A szlovénok elleni vb-selejtezőre június elsejétől készül a csapat. A jövő januári svédországi vb-ről már lehet kvótát vagy pótszelejtezős helyet szerezni a 2012-es londoni olimpiára.

Bárdosi visszaadja aranyérmét

A magyar sport megítélése érdekében az olimpiai ezüstérmes birkózó Bárdosi Sándor (*képünkön*) visszaadja a 2009-es tajvani Világjátékokon szumóban szerzett aranyérmét, amelytől doppingvétség miatt fosztot-

ták meg. Elmondása szerint közvetlenül a versenyre való elutazás előtt megcsípte egy darázs, és az erre kapott gyógyszer került a szervezetébe, ami aztán a pozitív tesztet eredményezhette. A versenyzőt a Magyar Szumó Szakszövetség fegyelmi bizottsága novemberben két évre eltiltotta.